

Straatnamen in Heerenveen A-J

AAK

De straat, lopende vanaf de "Boeier" in het westelijk gedeelte van de wijk De Greiden in zuid-oostelijke richting tot de haaks op deze straat gelegen "Lark".

Aangelegd in 1972.

Besluit naamgeving van 13 maart 1972.

Een aak is oorspronkelijk een vaartuig met een platte bodem en een brede boeg.

ABE LENSTRA BOULEVARD

De straat vanaf de "Atalantastaat" in zuidelijke richting (langs de westkant van het Abe Lenstrastadion) naar de "Stadionweg". Besluit naamgeving van 9 december 2003.

ACHTER DE KERK

Lopende van de "Fok" naar de "Oude Koemarkt" en "Vleesmarkt"

Deze weg was van ouds rijkseigendom, als onderdeel van de oude rijksweg Zwolle - Leeuwarden. Ze werd in 1959 in eigendom, onderhoud en beheer aan de gemeente Heerenveen overgedragen

De straat heette in 1780 nog "De Cromme Dragte". Oostelijk van de kerk liep toen nog een korte sloot van de Heerensloot naar de Cromme Dragte.

De N.H. Kerk ("Grote Kerk") aan deze straat werd volgens de voorlopige lijst der Nederlandse Monumenten van geschiedenis en kunst in 1637 gebouwd in de vorm van een Grieks Kruis, met een koepeltoren op het midden. Werd in 1859 gewijzigd en vergroot door het uitbouwen der oostelijke hoeken tussen de armen van het kruis. Toen werd ook op de westelijke arm een nieuwe toren gebouwd. Deze toren is wegens bouwvalligheid in 1964 afgebroken. In 1969 volgde de afbraak van de kerk.

"De Cromme Dragte" bestond als veenwatertje ook al in 1542.

ACHTEROM (vervallen)

Oude naam, vervallen in 1935. Zie bij "Gedempte Molenwijk".

AENGWIRDERWEG (vervallen)

Vroeger liep de "Aengwirdeweg" van Heerenveen naar de grens met Opsterland. Na de ombouw van rijksweg 32 en A7 begint de weg in Terband, zie aldaar.

AERSSENSTRAAT, VAN

Zie bij "Van Aerssenstraat."

AKKERS, DE

Zie bij "De Akkers"

AKKERSPLEIN

Het driedelige plein ten westen en noordwesten van de hoek

"Amelandlaan"/"Sallandlaan".

Besluit naamgeving van 17 november 1969.

Is in de plaats gekomen van de daarvoor voor dit gebied geldende namen "Amelandplein" en "Veluweplein".

A. KUYPERSTRAAT

Lopende van de "Thorbeckestraat" langs de voormalige rijkskweekschool (noord-oost zijde) in zuidoostelijke richting tot de "Atalantastaat".

Aangelegd in 1955/56 en 1957.

Besluit naamgeving van 20 februari 1956 en 18 augustus 1958).

Abraham Kuyper, godgeleerde en Nederlands staatsman, geboren op 29 oktober 1837 te Maassluis en overleden te Den Haag op 8 november 1920.

Hij promoveerde in 1862 in de theologie. Daarna was hij Nederlands Hervormd predikant achtereenvolgens te Beesd (1863), Utrecht (1867) en Amsterdam (1870). Van 1872 tot

1874 hoofdredacteur van het A.R. dagblad "De Standaard", van 1874 - 1877 lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Van 1880 tot 1901 was hij hoogleraar aan de onder zijn leiding gestichte Vrije Universiteit. Werd in 1894 opnieuw Kamerlid. Van 1901 - 1905 minister van binnenlandse zaken (minister-president), 1908 - 1912 lid Tweede Kamer, 1913 - 1920 lid van de Eerste Kamer.

Was bijna een halve eeuw lang een markante en invloedrijke figuur in het kerkelijk en staatkundig leven. Stelde zich als levensdoel de natie terug te brengen tot de gehoorzaamheid aan de geboden Gods.

Op twee gebieden zette hij de strijd van Groen van Prinsterer voort: op kerkelijk terrein tegen de gelijkberechtiging van vrijzinnigheid en orthodoxie in de Herv.Kerk, op staatkundig terrein tegen de overheersing van het liberalisme. Zijn kerkelijke actie leidde tot een scherp conflict (de Doleantie van 1886), waaruit de Geref.kerken als afzonderlijk verband zijn voortgekomen. Kuypers gaf in een uitvoerig werk "Ons program" een principiële basis aan de A.R. partij. Algemeen is de erkenning van zijn grote betekenis als emancipator van een volksgroep, die een essentieel element vormt in de Nederlandse samenleving.

ALMA TADEMAWEG

Meest oostelijke zijweg van de "Jan Mankeslaan" in zuid-oostelijke richting in het verlengde van de "Karst de Jongweg" en aan het einde afbuigende in zuid-westelijke richting en aansluitend op de President Kennedylaan.

Aangelegd in 1962.

Besluit naamgeving van 19 maart 1962.

Enkele straten ten oosten van de Europalaan zijn genoemd naar Friese Schilders. Sir Laurens Alma Tadema is één van hen. Hij werd op 8 januari 1836 te Dronrijp geboren en overleed te Wiesbaden op 25 juni 1912.

Aanvankelijk had hij veel contact met de Leeuwarder schilder Chr. Bisschop. Sinds 1852 was hij achtereenvolgens leerling van L. Wappers, baron Henri Leys en N. de Keyzer te Antwerpen, waar hij 13 jaar bleef. Vooral de historieschilder Leys oefende grote invloed op zijn werk uit en in 1859 nam deze hem als helper bij zijn muurschilderingen voor het stadhuis te Antwerpen. In 1863 huwde hij een Francaise; zijn beide dochters, Laurence en Anna, zijn van jongs af aan regelmatig door hem geschilderd. Na de dood van zijn vrouw in 1869 hertrouwde hij in 1871 met Laura Epps, een Engelse kunstenares.

Hij woonde tot 1870 te Brussel, daarna te Londen, waar hij zeer beroemd werd en op grond van zijn kunstenaarschap de titel van Sir verkreeg.

Hij was een classicistisch schilder van historiestukken uit verschillende landen en tijdperken (Merovingisch, Romeins, Egyptisch), waarbij zijn archeologische kennis hem goed van pas kwam. Hij etste en lithografeerde ook. Als gevolg van veranderingen in de opvattingen van de kunstminnende wereld is zijn roem gedaald, maar zijn grote bekwaamheid en zijn eminent vakmanschap zullen steeds waardering vinden.

ALTENALAAN

Loopt van de "Koningin Julianaweg" in ongeveer zuid-oostelijke richting tot de "Koningin Wilhelminaweg"; de van het westen gerekend tweede verbindingslaan tussen de twee genoemde wegen. Verhard in 1955.

Besluit naamgeving van 15 mei 1936 en van 17 maart 1949.

Omstreeks 1879 kocht Geerd Bonnes Altena (geboren 28 augustus 1846 te Boornbergum, overleden op 16 oktober 1928 te Terband) een perceel grond op de hoek van de later naar hem genoemde laan en de Grindweg (nu "Koningin Wilhelminaweg"); hij bouwde daar een huisje, dat tot 1 mei 1926 - toen hij naar Terwispel vertrok - door hem werd bewoond.

De sinds lang gebruikelijke naam is door de raad (17 maart 1949) officieel bevestigd.

AMELANDLAAN

De laan, vanaf het meest westelijk eindpunt van de "Sallandlaan" (bij het "Akkersplein") in ongeveer zuid-oostelijke richting en aan het eind naar het oosten afbuigend naar de "Tolhuisweg".

Aangelegd 1963/1964.

Besluit naamgeving van 15 februari 1965.

Aanvankelijk werd bij besluit van 21 oktober 1963 een gedeelte van deze laan "Ommelandlaan" genoemd. Deze laan alsmede de andere straten, lanen en wegen in het uitbreidingsplan De Akkers, zijn genoemd naar gebieden, die door natuurschoon en/of uit recreatief oogpunt veel bekendheid genieten.

AMELANDPLEIN (vervallen)

Het tweedelige plein bij het noordwestelijk einde van de "Amelandlaan"

Besluit naamgeving 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

Bij laatstgenoemd besluit omgedoopt tot "Akkersplein" (tesamen met "Veluweplein").

AMPÈRELAAN

Zie bij Oudeschoot.

ANJELIERSTRAAT

Lopende van de "Begoniastraat" in ongeveer oostelijke richting naar de "Zonnebloemstraat".

Aangelegd in 1936/37, verlengd in 1949, 1952 en 1954.

Besluit naamgeving van 1 februari 1937 en 4 augustus 1949.

Anjelier of anjer een in allerlei kleuren gekweekte (snijbloem) en in het wild groeiende plant.

ANTILLENSTRAAT

Straat in de wijk Lege Midden, vanaf de rotonde in de "Baronesse de Vos van Steenwijksingel" in westelijke richting voor de spoorbaan afbuigend in noordelijke richting en daar doodlopend.

Besluit naamgeving van 24 januari 1996.

Er is aansluiting gezocht bij de huidige naamgeving in de buurt.

Antillen is de verzamelnaam van de eilanden-groep in het Caraïbisch-gebied.

APPELHOF

Van de "Altenalaan" tot de "Koningin Wilhelminaweg" tussen en evenwijdig aan de "Altenalaan" en de Rijksweg 32.

Aangelegd in 1964/65.

Besluit naamgeving van 15 februari 1965.

De straat is aangelegd over een terrein waar lange tijd een boomgaard (appelhof) is geweest.

ARCHIMEDESWEG

Zie bij Oudeschoot.

ARNOLDISTRAAT

De weg in het uitbreidingsplan "Skoaterwâld", gerekend uit noordelijke richting de 2^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Lodewijklaan".

In dit gebied is gekozen voor de namen van personen, welke in dienst waren of diensten verleenden aan de Friese Nassau's.

Nicolaas Arnoldi was rond 1734 opperhofmeester.

Besluit naamgeving van 26 augustus 2003.

ARUBASTRAAT

Vormt de verbinding van het "Kempenaersplein" in zuidwestelijke richting met de "Surinamesingel"

Aangelegd in 1958.

Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Genoemd naar één der eilanden van de Antillen in het Caraïbisch-gebied, (vroeger West-Indië).

ASTERSTRAAT

Vanaf de "Fok" gerekend vierde dwarsstraat van de "K.R. Poststraat" in ongeveer noordelijke richting naar de "Anjelierstraat".

Aangelegd 1936/37.

Besluit naamgeving van 1 februari 1937.

De aster is een vaste of éénjarige tuinplant, bloeit in nazomer en herfst in diverse kleuren.

ATALANTA STRAAT

Lopende van de zuidoosthoek van het "Burgemeester Kuperusplein" naar de "Stadionweg" (oostelijke structuurweg).

Aangelegd in 1956.

Besluit naamgeving van 17 maart 1958, 27 mei 1994 en 9 november 1999.

Oorspronkelijk liep de weg van het "Burgemeester Kuperusplein" naar de "Karst de Jongweg".

Bij het besluit van 27 mei 1994 wordt aan het (nog aan te leggen) verlengde van deze straat vanaf de "Karst de Jongweg" tevens de naam "Atalantastaat" gegeven.

Bij het laatstgenoemde besluit werd aan het genoemde verlengde deel weer de naam gegeven.

Atalanta is een dagvlinder met prachtig gekleurde vleugels.

AURELIA STRAAT

De van het noord-westen gerekende vierde, in noord-oostelijke richting lopende, zijstraat van de "A. Kuypersstraat". Aangelegd in 1956. Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Aurelia is de naam van een vlindersoort.

AZALEA STRAAT

Vormende een in een bocht ongeveer evenwijdig aan de "Zonnebloemstraat" lopende verbinding tussen de "Leliestraat" en de "Anjelierstraat".

Aangelegd in 1950.

Besluit naamgeving van 4 augustus 1949.

De Azalea is een plantensoort uit de familie der Heidekruidachtigen, lage heesters, nauw verwant aan de rododendron en afkomstig uit Oost-Azië, gekweekt als tuin- en kamerplant

BAALDER

De straat, gelegen in het uitbreidingsplan Nijehaske, lopende vanaf de "Bolster" in zuidelijke richting en na twee bochten weer op de "Bolster" uitkomend.

Besluit naamgeving van 10 september 1987.

De baalder is een soort turf (baggelaarturf), uit de onderste laagveenlagen op laagveenwijze bereid.

BADWEG

Van het "Breedpad" in ongeveer zuid-oostelijke richting tot de "Veilingstraat". Aan het verlengde van deze straat in zuidelijke richting met een haakse hoek naar de "Hiddingastraat" wordt tevens de naam "Badweg" gegeven.

Besluit naamgeving (wijziging) van 21 december 1988 en 12 november 1992.

Sinds de aanleg van een zwem- en badinrichting (in 1883) – in de volksmond 'de inktpot' genoemd vanwege het donkere (veen)water - aan deze weg onder de naam "Badweg" bekend. De zwem- en badinrichting aan de "Badweg" is verdwenen na de aanleg van een dergelijke inrichting aan de "Binnenweg" (1931).

De "Badweg" was tot 1936 particulier eigendom (laatstelijk van A.J. Siebenga), en werd toen aan de gemeente in eigendom overgedragen, verbreed, verbeterd en van trottoirs voorzien.

BAGGELBAK

De straat in het bestemmingsplan Nijehaske, lopende vanaf de "Beugel" in noordelijke richting en vervolgens in westelijke richting afbuigend naar de "Spitter".

Naamgevingsbesluit van 28 juni 1985.

Naam is ontleend aan de verving. Baggelbak is de bak waarin de laag-veenkluiten werden opgeworpen, die dan tot veenbrij werden verwerkt.

BAKEN, HET

Zie bij "Het Baken".

BAKKERSTEEG (onofficieel)

Verbinding tussen de "Dracht" en de "Gedempte Molenwijk" tussen de panden Dracht 48 en 50. In 1997 door de heer Popma omgedoopt tot "Popmasteeg" (zie aldaar).

De tegenwoordige "Rodenburgersteeg" van de "Lindegracht" naar de "Kerkstraat" werd vroeger wel "Bakker-steegje" genoemd.

BARON

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in zuidelijke richting de 4^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan".

Baron is een adellijke titel, tussen ridder en burggraaf in; vroeger titel van de hoogste edelen, direct onder de Koning.

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

BARONESSE DE VOS VAN STEENWIJKSINGEL

De straat van het "Kempenaersplein" in ongeveer zuid-oostelijke richting naar de "Rottumerweg".

Aangelegd in 1958.

Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Cornelia Anna Agatha Albertina Baronesse de Vos van Steenwijk werd op 26 februari 1854 te Meppel geboren en overleed te Arnhem op 7 mei 1940.

Uit eigen middelen stichtte zij in 1895 het eerste Heerenveense ziekenhuis en wel in een pand aan de Verlengde Dracht (nu "Burgemeester Falkenaweg"). Zij was zelf directrice, operatiezuster, verpleegster en administratrice. Zij had bij haar werk de hulp van twee verpleegsters, een waakster en twee dienstmeisjes.

De meeste patiënten werden op kosten van de stichteres verpleegd. Ook na hun vertrek uit de inrichting liet de baronesse haar oud-patiënten niet aan hun lot over.

In 1899 moest zij haar werk om gezondheidsredenen neerleggen en vertrok zij uit Heerenveen. Het ziekenhuisje te Heerenveen werd gesloten, mede omdat de gemeente het niet wilde overnemen.

De Baronesse vestigde zich toen te Zandvoort, waar zij huize "Frisia" stichtte voor de verpleging van Friese kinderen.

BARONIESTRAAT (vervallen)

De ongeveer in noord-westelijke richting doodlopende zijstraat van de "Sallandlaan", vlakbij en evenwijdig aan de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving 17 januari 1966 en 17 november 1969.

De Baronie (van Breda) was voorheen een bezitting van het Huis van Oranje en eerder een "heerlijkheid". Ze behoort tot die gebieden in Nederland welke door natuurschoon en uit recreatieoogpunt bekendheid genieten.

Bij laatst genoemd besluit bij de "Sallandlaan" getrokken.

BARTEN

De vanaf de "Bolster" in noord-westelijke richting afbuigende straat in het bestemmingsplan Nijehaske (1e fase), slingerend lopend tot de "Roede".

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

Naam is ontleend aan de veenderij. Een barte is een over een vaarwater gelegen verplaatsbare brug zonder leuning, waarvan het dek uit twee houten liggers met een beplanking bestaat. Kan worden verwijderd als een schip moet passeren. Bij het laden van vee in schepen en vrachtauto's gebruikt men ook een barte.

BASSIN

De straat achter de Wettertoer.

Besluit naamgeving van 25 februari 2003.

BEIJMA THOE KINGMAWEG, VAN

Zie bij "Van Beijma thoe Kingmaweg".

BEGONIASTRAAT

Vanaf de "Fok" gerekend derde dwarsstraat van de "K.R. Poststraat", in ongeveer noordelijke richting naar de "Rozenstraat".

Aangelegd in 1936/37.

Besluit naamgeving van 1 februari 1937.

De begonia is een kamer- en tuinplant, herkenbaar aan de scheef-hartvormige bladeren.

BELLSTRAAT

Zie bij Oudeschoot.

BENZWEG

Zie bij Oudeschoot.

BERKENSTRAAT, VAN

Zie bij "Van Berkenstraat".

BESSEMERSTRAAT

Zie bij Oudeschoot.

BEUGEL

De van het fietspad ("Stationstunnel") in het verlengde van de "Jutte" in ongeveer noordelijke richting lopende weg met aanliggende zijweggetjes in het bestemmingsplan 'Nijehaske'.

Besluit naamgeving van 6 oktober 1981.

Naam is ontleend aan de laag-veenderij. De beugel ook wel baggerbeugel genaamd. Ovaal ijzeren ring waarvan de onderkant alleen voor geslepen is en een net eraan

gevlochten met touw. De beugel is bevestigd aan een stok van ongeveer vier- à vijf meter lang. Door onder water over de veenbodem te trekken, haalde men een zak met 'baggerveen' naar boven.

BEUKENLAAN

Van de "Eikenlaan"/"J.H. Kruislaan" in ongeveer oostelijke richting, daarna afbuigend naar het noorden (doodlopend)

Besluit naamgeving van 7 april 1997.

In dit gebied zijn de straten naar boomsoorten genoemd.

De huidige "Zilverlinde" kreeg bij besluit van 26 november 1996 de naam "Beukenlaan".

BEURTSCHIP

De straat lopende van de "Roede" in noord-westelijke richting, vervolgens afbuigend in zuid-westelijke richting, evenwijdig aan de "Jousterweg" tot de "Trekschuit" in het bedrijvenpark Nijehaske.

Besluit naamgeving van 21 november 1989.

Een beurtschip is een vrachtschip dat een geregelde dienst onderhield tussen één of meer plaatsen.

BIELZEN

Het meest zuidelijke woongebouw, deel uitmakend van de nieuwbouw tegenover het station van de spoorwegen.

Besluit naamgeving van 28 juni 1985.

Een biels is een dwarsligger voor spoorrails.

BINKESSTRAAT

Haakse verbinding van de "Karst de Jongweg" met de "Engelenstraat".

Aangelegd in 1959. Besluit naamgeving van 18 augustus 1958.

Rudolf Binkes werd geboren te Bolsward op 18 januari 1815 en overleed te Haarlem op 1 oktober 1890. Behaalde de titel van meester in de rechten en begon zijn loopbaan als secretaris van Hennaarderadeel. Van 1848 tot 1855 was hij gemeentesecretaris van Schoterland. Vervolgens was hij, tot 1872, griffier bij de arrondissementsrechtbank te Heerenveen, en daarna (tot 1885) vervulde hij dezelfde functie bij de arrondissementsrechtbank te Leeuwarden.

Hij woonde aan de "Lindegracht" (ongeveer ter plaatse van het tegenwoordige kantoor van de verzekeringsmaatschappij Univé).

BINNENWEG

Loopt nu vanaf de "Hoflaan", (begin parkeerplaats bij begraafplaats) tot de "Parkweg". Liep in eerste instantie van de "Burgemeester Falkenaweg" (tegenover de "Rottumerweg") naar en langs de openbare begraafplaats en vervolgens langs het voormalige zwembad tot de Straatweg naar Oranjewoud, later "Koningin Julianaweg" genoemd.

Besluit naamgeving van 31 oktober 1935, 20 januari 1984 en 26 november 1996.

Het vroegere deel in Oranjewoud (dus na het tunneltje) werd bij het besluit van 1984 "Cissy van Marxveldtlaan" genoemd.

De "Binnenweg" werd door de naam "Woudsingel" onderbroken. Om aan deze onlogische naamgeving een eind te maken werd bij hetzelfde besluit van 1984 dit deel van de "Woudsingel" ook "Binnenweg" genoemd, terwijl het eerste deel van de "Binnenweg" de naam "Hoflaan" kreeg.

Het is een oud binnenpad, dat vanouds onder de naam "Binnenweg" bekend stond.

Op de kaart van Schotanus/Halma van 1718 komt het eerste deel van de weg (vanaf de tegenwoordige "Burg.Falkenaweg" ongeveer tot de tegenwoordige begraafplaats-aangelegd plm 1920) reeds voor. Op de kaart van Eekhof van 1848 is ook de rest opgenomen onder de aanduiding "Laan van het Woud".

BINNERTSSTRAAT, MR. HALBE

Zie bij "Mr. Halbe Binnertsstraat".

BLAUSINGEL

De singel (wandelpad) van de "Marktweg", ongeveer tegenover de "Koningin Wilhelminaweg" evenwijdig aan de "Amelandlaan" en later vandaar afbuigend naar de "Heremaweg" (de naam bestond al lang onofficieel).

Besluit naamgeving 21 oktober 1963.

De naam houdt verband met het nabijstaande "Blau Hûs".

BLAUWGRAS

De weg vanaf de "Haskeruitgang" tegenover de "Munt" tot de "Kattebos", is door verkeersremmers onderbroken en dus voor auto's geen doorgaande weg meer, in het bestemmingsplan "De Greiden".

De weg is aangelegd in 1970.

Besluit naamgeving van 25 mei 1970.

Het gebied waarin deze weg en verschillende andere zijn aangelegd, was laag gelegen en kwam 's-winters vaak onder water te staan en werd ondermeer gekenmerkt door een rijke vegetatie van water- en moerasplanten. Reden om de straten in dit gebied bijna allen te noemen naar deze planten.

BOEIER

De eerste zijstraat (gerekend vanaf de "Oude Veenscheiding") van het noordelijk deel van de "Kattebos" in ongeveer zuid-westelijke richting naar de "Tjalk"/"Ketting".

Besluit naamgeving 13 maart 1972.

Een boeier is een oorspronkelijk Frans vaartuig, uit de 15de eeuw. Een platbodempjacht van plm. 15 meter lengte voorzien van gaffelzeil, fok en kluiver.

BOELESTEEG

zie bij "Munnikstraat".

BOERSINGEL, FRANCIJNTJE DE

Zie bij "Francijntje de Boersingel"

BOGARDWEG

De weg, overgaand in fietspad en wandelpad oostelijk en evenwijdig met de "Badweg" vanaf "Breedpad" naar de "Veilingstraat".

Bogard was in dienst bij de Veencompagnie.

Besluit naamgeving van 25 februari 2003.

BOKSLEE

De straat, gelegen in het uitbreidingsplan Nijehaske, lopende vanaf "Beurtschip" in het verlengde van "Turfschip" naar het zuiden afbuigend naar de "Roede" en naar het noorden tot "Beurtschip".

Besluit naamgeving van 13 juli 1988.

Een bokslee is een soort slee, waarop over het ijs de turf werd vervoerd.

BOLSTER

De oost-west lopende ontsluitingsweg in het bestemmingsplan 'Nijehaske', vanaf de rotonde in de "Haskeruitgang" nu tot "De Warring"/"De Kimen".

Besluit naamgeving van 22 november 1978, 10 september 1987 en 12 november 1992.

Bij besluit van 1987 wordt aan een nieuw aangelegde straat, gelegen in het verlengde van de "Bolster" en met de "Bolster" één geheel vormend, eveneens "Bolster" genoemd. Bij laatstgenoemd besluit wordt aan het verlengde van deze straat tot aan "De Warring"/"De Kimen" ook de naam "Bolster" gegeven.

Naam is ontleend aan de veenderij. Bolster of bonk is de bovenste laag van het hoogveen (ongeschikt voor de vervening, veelal als strooisel gebruikt) die men verwijderde, om vervolgens het daaronder liggende veen uit te graven.

BONAIRESTRAAT

Van het "Kempenaersplein" (in zuidelijke richting) gerekend eerste verbindingsstraat tussen de "Baronesse de Vos van Steenwijksingel" en de "Surinamesingel".

Aangelegd in 1958.

Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Genoemd naar één der eilanden van de Antillen in het Caraïbisch gebied (vroeger West Indië).

BOSKREEK

In het recreatieplan Heidemeer - gerekend vanaf "De Zanden - de 3e zijstraat rechts van de straat genoemd "Heidemeer", evenwijdig aan het "Schoterpad" in noord-westelijke richting doodlopend.

Besluit naamgeving van 21 maart 1994.

Een boskreek is een natuurlijk water in een bosrijke omgeving.

BOTTELIER

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke

richting de 3^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan".

Bottelier was in de geschiedenis de benaming voor de kelder- of proviandmeester.

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

BOTTEMASTRAAT, TJERK

Zie Bij "Tjerk Bottemastraat"

BOUWE VAN ENSSTRAAT

De straat in ongeveer zuid-westelijke richting van (ongeveer het midden) van de "Sieger van der Laanstraat" naar de "Kempenaerssingel".

Aangelegd in 1953/54. Besluit naamgeving van 19 november 1953.

Bouwe van Ens werd geboren te Kuinre op 23 maart 1893. Was veehouder te Nieuwehorne. Hij had in de tweede wereldoorlog een werkzaam aandeel in het verzet. In het boekwerk "Friesland Annis domini 1940-1945" van de hand van Drs. Y.N.Ypema, staat onder meer (blz. 143/4): "H.M. werd opgejaagd en ook zijn medewerker bij de Jodenhulp, Bouwe van Ens uit Nijehorne, liep groot gevaar, Maar van Ens was een man, die zich alleen verantwoordelijk voelde tegenover God, en deze houding heeft hij tot het zeer bittere einde volgehouden. Ondanks waarschuwingen om te verdwijnen, was hij niet van zins om ook maar één stap voor een Duitser opzij te gaan, en bleef hij waar hij was. Op 23 januari 1945 werd hij gegrepen, naar Crackstate gevoerd en daar op vreselijke wijze mishandeld. Maar geen naam werd door hem genoemd. In de nacht van 12 op 13 april 1945, luttele uren vóór de bevrijding van Heerenveen, werd hij met Sijbren Sijtsma uit Hemelum onder Terband neergeschoten. 2)

1) Het huis van bewaring achter Crackstate werd door de Duitsers als gevangenis gebruikt.

2) In de overlijdensakte wordt als overlijdensdatum 12 april 1945 genoemd.

BOUWLUST

De straat gelegen achter de "Badweg", evenwijdig aan de spoorbaan.

Besluit naamgeving van 10 juli 1986.

De leden van de Werkliedenvereniging richtten op 8 april 1879 een bouwvereniging op. Ze noemden deze vereniging "Coöperatieve Vereniging Werklieden Bouwlust".

In 1882 bouwde deze vereniging aan de "Badweg" tien woningen, welke per stuk ongeveer f. 1000 kostten. Toen alle leden een passende woning hadden werd de vereniging weer opgeheven.

BREEDPAD

Van het noord-west einde van de "Dracht" langs de Heerensloot en de Engelenvaart tot de spoorlijn.

Behoort tot de oudste gedeelten van Heerenveen. Kon vroeger worden afgesloten met twee palen bij de herberg Transvaal (afgebroken hoekhuis "Breedpad"- "Dracht").

Oorspronkelijk eigendom van de Compagnons (de twee gemene roeden langs de vaart), later waarschijnlijk deels bezit van de bewoners van het Grote Huis (hoek "Breedpad" en "Compagnonsstraat"). Het gedeelte langs de Engelenvaart werd eerst in 1923 bestraat en van een kademuur voorzien. Zie ook bij "Konijnenpolle".

BREKKEN

De straat evenwijdig aan de Engelenvaart, tussen de westelijke eindpunten van de straten "Poelen" en "Leijen". Aangelegd in 1972. Besluit naamgeving van 13 maart 1972. In dit gebied zijn de straten genoemd naar in Friesland voor komende meren, waterpartijen of waterlopen.

BREKKEN DE

Zie bij "De Brekken"

BREMSTRAAT

Zie bij Oudeschoot.

BROUWERSLAAN

De eerste verbindingslaan, van het westen gerekend, tussen de "Koningin Julianaweg" en de "Koningin Wilhelminaweg". Verhard in 1955. Besluit naamgeving van 17 maart 1949. In 1887 bouwde Jacob Adams Brouwer (geboren te Bovenknijpe op 31 maart 1855 en overleden te Oranjewoud op 5 juni 1905) op de hoek van de later naar hem genoemde laan en de "Zandweg" (nu "Koningin Julianaweg") een huisje, dat hemmet de grond ongeveer f. 450,- heeft gekost. De grond had hij reeds in 1879 gekocht met een collega-timmermansknecht; deze "kocht" hij "uit" in 1887. Hij was knecht bij de bekende timmerman Inne Brouwer te Heerenveen. De raad heeft op 17 maart 1949 de sinds lang gebruikelijke naam "Brouwerslaan" officieel bevestigd.

BRUNEL (vervallen)

Deze naam werd gegeven aan het geheel van straten in het recreatieplan Heidemeer. Besluit naamgeving van 18 mei 1993 en van 21 maart 1994.

Werd bij laatstgenoemd besluit weer ingetrokken en vervangen door diverse straatnamen.

BUITENBAAN

Straat in het bestemmingsplan 'Oude Thialfbaan', die aansluit op de "Thialfweg" en de "Van Beyma thoe Kingmaweg".

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

Gekozen voor een naam in dit gebied die herinneringen oproept aan de oude ijsbaan.

BUITENSINGEL (vervallen)

De weg (singel) die de "Voormeerweg" verbindt met de "Pastorielaan" (grotendeels evenwijdig aan de rijksweg 32).

Besluit naamgeving van 21 augustus 1961.

De weg is aangelegd als parallel-landbouwweg enz. na het gereedkomen van dit gedeelte rijksweg 32 (omstreeks 1950) en is inmiddels vervallen

BUIZERD

Het 10-hoog flatgebouw in de hoek tussen de "Vogelwijk" en de "Zwanedrift".

Gebouwd in 1971/72. Besluit naamgeving van 30 december 1971.

De drie in deze omgeving gebouwde flats zijn genoemd naar een roofvogel die hier vroeger veel voorkwamen.

BURGEMEESTER FALKENAWEG

Van de "Koorbeursweg" in ongeveer zuid-oostelijke richting en bij de "Koningin Julianaweg" overgaand in de "Tolhuisweg". Is een gedeelte van de oude Rijksweg Leeuwarden - Zwolle. Werd vroeger "Verlengde Dracht" genoemd, en werd in 1828 voor het eerst bestraat.

Besluit naamgeving van 24 juni 1935 en 1 mei 1973.

Voor de aanleg van de "Koorbeursweg" liep de "Burgemeester Falkenaweg" vanaf de "Van Riesenstraat", dit werd bij laatstgenoemd besluit gewijzigd.

Jochum Jacobus Gerardus Sijbrandus Falkena werd te Witmarsum geboren op 11 juni 1881 en overleed te Heerenveen op 29 april 1963.

Bij Koninklijk Besluit van 30 maart 1928, no. 9, werd hij benoemd tot burgemeester van Schoterland. Daarvoor was hij secretaris van Smallingerland en een tiental jaren burgemeester van Ooststellingwerf. In de raadsvergadering van 30 april 1928 werd hij als burgemeester van Schoterland geïnstalleerd.

Toen op 1 juli 1934 de gemeente Heerenveen werd gevormd uit de gemeenten Schoterland, Aengwirden en een gedeelte van Haskerland, werd de heer Falkena tot burgemeester van deze nieuwe gemeente benoemd.

Wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd werd hem ingaande 16 juli 1946 eervol ontslag verleend, met dankbetuiging voor de langdurige diensten door hem als burgemeester bewezen. Omdat er toen nog geen opvolger was benoemd, werd hij met ingang van genoemde datum belast met de waarneming van het burgemeesterschap. Dit duurde tot 16 november 1946, op die datum volgde de benoeming van de heer G.H. Kuperus tot zijn opvolger.

Het burgemeesterschap was voor de heer Falkena niet geheel zonder onderbreking. De gevolmachtigde van de rijkscommissaris ontsloeg hem namelijk op 2 december 1944 omdat:

"da er nach abbruch seines Urlaubs seinen Dienst nicht wieder ausgetreten hat".

De militaire commissaris in de provincie Friesland beval hem de uitoefening van zijn functie te staken ingaande 15 april 1945 (bevrijdingsdag). De minister van binnenlandse zaken trok dit bevel ingaande 22 oktober 1945 in, nadat gebleken was, dat er geen redenen aanwezig waren voor het nemen van maatregelen tegen hem. Dit bleek ook wel uit zijn herbenoeming ingaande 25 april 1946.

De heer Falkena had zeer veel nevenfuncties. De belangrijkste daarvan was zeker de functie van rijksinspecteur voor de werkverschaffing, welke hij gedurende zeer lange tijd heeft vervuld.

Onder zijn krachtige en bekwame leiding zijn in de gemeente tal van verbeteringen tot stand gebracht, te veel om op te noemen. Hier wordt slechts in het bijzonder vermeld het feit, dat hij in de tot standkoming van de wet "Heerenveen-Eén" -waardoor de driedeligheid van de plaats Heerenveen werd opgeheven- een zeer groot aandeel heeft gehad. Hij was Officier in de Orde van Oranje Nassau.

BURGEMEESTER KUPERUS-PLEIN

Liggende aan de noord-oostzijde van de "Koorbeursweg", en achter de bebouwing van het zuidelijkste deel van de "Dracht". Aangelegd in 1952. Besluit naamgeving van 4 juni 1952.

De heer Gerrit Hendrik Kuperus werd geboren te Oldeberkoop op 6 december 1897.

Hij was achtereenvolgens gemeente-secretaris van Ooststellingwerf en burgemeester van Het Bildt. Hij volgde de heer Falkena op 16 november 1946 op, als burgemeester van Heerenveen. De installatie vond plaats op 18 november 1946.

De heer Kuperus was Officier in de Orde van Oranje Nassau.

De gemeenteraad gaf meermalen uitdrukking van zijn grote waardering voor hetgeen hij

voor de gemeente betekende. Zo besloot de raad in zijn vergadering van 4 juni 1952, spontaan en met algemene stemmen, het nieuwe plein ten oosten van de Dracht zijn naam te geven. Met ingang van 1 januari 1963 werd hem - wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd - eervol ontslag verleend.

Talrijk waren zijn functies, onder anderen voorzitter van de afdeling Friesland van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, voorzitter van de vereniging van burgemeesters en secretarissen in Friesland, secretaris en latervoorzitter van het sanatorium Beatrixoord, lid van de raad voor de kindbescherming, lid van de provinciale Friese schoonheidscommissie, bestuurslid van het E.T.I.F., vice-voorzitter van het industrieschap Oostelijk Friesland, vice-voorzitter van de raad van commissarissen van de I.W.G.L., bestuurslid van "Violetta" (Terband), lid van het curatorium van de bestuursacademie voor Friesland, docent en examinator gemeente-administratie, enz.

BURGGRAAF

De weg in het 'Skoatterwâld' evenwijdig en westelijk van het zuidelijk deel van de "Mauritslaan" (3^e weg in noord- en zuidelijke richting vanaf de "Oranje Nassaulaan". Een burggraaf was de bevelhebber van een burg of burcht, later een adellijke titel, lager dan graaf.

Besluit naamgeving 8 februari 2000.

BURMANIASTRAAT, VAN

Zie bij "Van Burmaniastraat".

BÛTLÂN, IT

Zie bij "It Bûtlân".

BÛTENGREVEN (vervallen)

Was de naam van de weg langs het Heerenveens Kanaal gelegen in de gemeente Haskerland.

Na de grenswijziging op 1 januari 1984 kreeg de weg de naam "Wetterwille" (zie aldaar).

CASIMIRLAAN, ERNST

Zie bij "Ernst Casimiriaan".

CELSIUSSTRAAT

Zie bij Oudeschoot.

C. GERRITSMAS-STRAAAT

De meest noordelijke verbindingstraat tussen de "Europalaan" en de "Karst de Jongweg". Aangelegd in 1959. Besluit naamgeving van 18 augustus 1958.

Cornelis Gerritsma werd op 26 maart 1866 te Langezwaag geboren en overleed op 16 mei 1951 te Oranjewoud.

In 1895 werd hij voor de vrijzinnige Kiezersgroep verkozen tot lid van de raad van de voormalige gemeente Schoterland. Zes jaar later volgde zijn benoeming tot wethouder en hij bleef dit tot 1927, toen hij als raadslid aftrad.

In de eerste drie decennia van deze eeuw was hij - onder het langdurig burgemeesterschap van de heer Hebbes - een belangrijk figuur in de gemeenteraad van Schoterland. Naast de heer Gerritsma was de heer K. de Jong wethouder en de levendige debatten tussen deze twee over verschillende gemeentelijke vraagstukken waren dikwijls zeer interessant.

Naast zijn werk voor de gemeente heeft hij ook veel gedaan op landbouwgebied en op het terrein van waterschappen en veenpolders. Zo was hij voorzitter van de Grote Sintjohannesgaster Veenpolder, van het Waterschap "De Ontginning" in Weststellingwerf en van het Waterschap "De Schoterlandsche Compagnonsvaart"; voorts deskundig bijzitter in de kamer voor crisiszaken van het Kantongerecht Heerenveen en voorzitter van de afdeling Heerenveen van de Friese Maatschappij van Landbouw.

Hij overleed op 85-jarige leeftijd op zijn buiten "Woudoord" te Oranjewoud (nu Heerenveen).

CHROOMWEG

De van het noorden gerekend derde zijweg van de "Uraniumweg" in ongeveer zuid-westelijke richting tot de "Tinweg". Besluit naamgeving van 4 februari 1974.

De naam Chroomweg past in het rijtje metaalnamen, die aan de straten op het industrieterrein in Heerenveen-zuid zijn gegeven. De naam werd in eerste instantie (raadsbesluit 23 december 1963) gegeven aan de weg van de knik in de "Maangaanweg" in noord-westelijke richting tot de "Rotstergaastweg", die bij raadsbesluit van 21 juni 1965 "Tinweg" werd genoemd. Zie ook onder Inleiding (commentaar).

CITROENVLINDERSTRAAT

De van het noord-westen gerekende eerste, in noord-oostelijke richting, lopende zijstraat van de "A. Kuiperstraat". Aangelegd in 1956. Besluit naamgeving van 17 maart 1958. De straten in deze buurt kregen allen een naam van een vlinder

CLIVIASTRAAT

Het fiets- wandelpad van de "K.R. Poststraat" naar een terrein met garages met uitrit op de "Anjelierstraat", grenzend aan de oostzijde van de bebouwing aan het "Hornstrahof" (bebouwd terrein van de voormaliglandbouwhuishoudschool).

Besluit naamgeving van 4 augustus 1949.

De clivia is een kamerplant met fraaie bladeren.

COEHOORN VAN SCHELTINGAWEG

Van het "Koornbeursplein" in zuid-oostelijke richting tot de "Jan Mankeslaan", tussen en evenwijdig aan de "Burgemeester Falkenaweg" en de "Europalaan".

Aangelegd in 1949/50, verlengd in 1953.

Besluit naamgeving van 26 januari 1950 en 19 november 1953.

Het geslacht Coehoorn van Scheltinga heeft vele grietmannen opgeleverd.

Onder anderen Menno Coehoorn van Scheltinga die grietman van Schoterland was van 1715 - 1777.

Onder zijn bestuur is Heerenveen hoofdplaats van de grietenij geworden, voordien was Oudeschoot de hoofdplaats.

COMMANDEURSTRAAT

Van de "Tuymelaarstraat" in ongeveer noord-westelijke richting (doodlopend).
Aangelegd in 1955/56.

Besluit naamgeving van 20 februari 1956.

Bij besluit van de raad van 30 januari 1951 werd aan de aan te leggen straat aan het zuidelijke eind van de "Badweg" ten noordwesten van het aldaar ontworpen industrieterrein de naam "Commandeurstraat" gegeven. Toen deze straat in 1955 werd aangelegd zag men over het hoofd dat er al een naam aan was gegeven. Bij raadsbesluit van 14 april 1955 kreeg dezelfde straat de naam "Veilingstraat". Nu in dit gebied weer een straat een naam moest hebben, werd besloten het besluit van 14 april 1955 te handhaven en de onderhavige straat Commandeurstraat te noemen.

De straat, is gelegen in dat gedeelte van Heerenveen, dat vóór de veenontginning, dus reeds vóór het ontstaan van Heerenveen, de naam Commandeursakkers droeg. Deze waren het eigendom van het klooster te Oudeschoot (1299 - 1580). Degeestelijke die aan het hoofd van dit convent stond, droeg de titel van Commandeur.

Op de kaart van Schotanus/Halma van 1718 staat vermeld "Commanderij Akkers".

COMPAGNONSSTRAAT

Lopende van het "Breedpad" in ongeveer zuidoostelijke richting naar het noord-westelijk einde van de "Van Dekemalaan".

Aangelegd in 1921/22, verbreed en verbeterd in 1951.

De Compagnons waren aanvankelijk de heren Van Dekema, Cuyck en Foeys, die in 1551 een overeenkomst aangingen voor het afgraven van veen in voormalig Schoterland. (De Schoterlandse Compagnons).

Zie overigens bij "Foeysstraat".

COOLSINGEL (vervallen)

Steeg en gedeelte pad van de "Nieuwburen" in ongeveer zuidelijke richting.

Door aanleg van de van "Kleffenslaan" en andere straten, achter de "Nieuwburen" en de doorbraak in 1958 naar de "Nieuwstraat" is de steeg verdwenen.

Coolsingel moest eigenlijk zijn Koolsingel. Was eertijds de Lijnbaansingel achter het huis, thans hoekpand "Nieuwburen"/"Van Kleffenslaan". In de reëel-kohieren werd de singel reeds in 1720 aangeslagen als de Lijnbaansingel. Genoemd pand behoorde van 1808 tot 1841 in eigendom toe aan de familie Kool van Heerens (vandaar de naam Koolsingel).

Notaris Wesselius Balster Kool van Heerens (1785 - 1827) was al jong in Heerenveen gevestigd. Vermoedelijk is hij notaris J.G. Semler in 1805 opgevolgd. Eerst woonde hij op de Fok, hij huwde in 1807 met Jacoba van Schuylenburch uit Delft. In 1808 kocht hij voor f. 18000,-- het grote pand op de Nieuwburen van de erven P. Eekma, die er totdien als advocaat was gevestigd. Gezien de voor die tijd zeer hoge koopsom is het aannemelijk, dat er nog al wat land bij was.

De heer Kool van Heerens was in de Franse tijd ook secretris van de vier mairieën waaruit Schoterland bestond (Heerenveen, Knijpe, Mildam en St. Johannesga) tegen een jaarlijks salaris van f. 800,--. Verder was hij ontvanger derverponding (een soort grondrente). Hij was in 1813 lid van de Nationale Garde en in 1814 (onder Koning Willem I) officier van de landstorm (een soort burgerwacht, om de orde te bewaren).

Hij had veel eigendommen van Gersloot tot St. Johannesga en van Katlijk tot Oudeschoot. Veelal gaf hij voorschotten aan arme verveners onder beding, dat de ondergrond zijn eigendom werd. In 1827 overleed hij aan de moeraskoorts, welke hier na de overstroming van 1825 veel slachtoffers maakte.

Zijn weduwe en kinderen bleven tot 1841 in het pand wonen. Het huis werd toen verkocht en bracht slechts f. 9700,-- op. Er was een fraaie tuin bij, groot 21 are met 100 "exquise" vruchtbomen en een stalling voor twee paarden; metvrije opslag aan de Lijnbaan-singel. Zie overigens ook bij Kool van Heerenstraat.

COSTERWEG

Zie bij Oudeschoot.

COULONSTRAAT

De weg in het uitbreidingsplan "Skoaterwâld", gerekend uit noordelijke richting de 5^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Lodewijklaan".

In dit gebied is gekozen voor de namen van personen, welke in dienst waren of diensten verleenden aan de Friese Nassau's.

Anthony Coulon was vanaf plm 1709 bouwmeester.

Besluit naamgeving van 26 augustus 2003.

CRACKSTRAAT

Lopende van de "Oude Koemarkt", tussen 'Crackstate' en de R.K. Kerk door, naar de "K.R. Poststraat" met een aftakking langs de R.K. Kerk naar de "Fok".

Aangelegd in 1932. Besluit naamgeving Aengwirden van 20 mei 1932.

De gemeente Aengwirden kocht een gedeelte van hotel Jorissen om door middel van een doorbraak tot de aanleg van deze straat te kunnen komen. Dat gedeelte van het hotel werd afgebroken. De straat loopt langs het gemeentehuis, vanouds 'Crackstate' genoemd. Het gebouw is in 1648/49 gesticht door Johannes Sijtzes Crack, ter vervanging van het op de zelfde plaats, vermoedelijk in 1608 door de grietman Hypolitus Roelofs Crack gestichte gebouw.

Deze Johannes (1599-1652) was de eerste bewoner met veel verdiensten voor Heerenveen en de grietenij Aengwirden, waar hij veel grond bezat en waarvan hij van 1636 - 1652 grietman is geweest.

De Cracks hebben het met de Oenema's, de Heloma's, de Scheltinga's, de Lycklama's, de Andringa de Kempenaer's, de Bienema's en de Bouricius', eeuwenlang voor het zeggen gehad in de veenderij.

Crackstate werd omstreeks 1660 en in 1833 verbouwd. Het was aanvankelijk woonhuis van de grietmannen van Aengwirden, later zetel van de arrondissementsrechtbank (1833 - 1923) en het kantongerecht met andere rijkskantoren. Sinds 1952 is het gemeentehuis van Heerenveen. In verband met deze laatste bestemming werd het inwendig weer gedeeltelijk verbouwd en gemoderniseerd. De uitwendige witte bepleistering werd reeds in 1939 verwijderd. In 1969 werd de conciërge-woning bij de secretarie getrokken. Crackstate nummert aan de "Oude Koemarkt".

CURAÇAOSTRAAT

De van het "Kempenaersplein" (in zuidelijke richting) gerekend tweede verbindingsstraat tussen de "Baronesse de Vos van Steenwijksingel" en de "Surinamesingel"

Aangelegd in 1958. Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Genoemd naar één der eilanden van de Antillen in het Caraïbisch gebied (vroeger West-Indië).

CUYCKSTRAAT, VAN

Zie bij "Van Cuyckstraat"

CYCLAMENSTRAAT

De straat van de "Leliestraat" naar de "Geraniumstraat", evenwijdig aan en tussen de "Rozenstraat" en de "Azaleastraat". Aangelegd in 1948/49. Besluit naamgeving van 4 augustus 1949.

De cyclaam is een kamerplant, die in allerlei variëteiten wordt gekweekt, komt oorspronkelijk uit Zuid-Europa en Voor-Azië. In het originele raadsbesluit wordt de naam geschreven als Cyclames traat, aangenomen werd dat hiersprake is van een tikfout.

DAHLIAPAD

Het voetpad tussen de "Van Maasdijkstraat" en de "Leliestraat" bij de "Zonnebloemstraat". Besluit naamgeving van 28 oktober 1976.

Zie ook bij "Julianaplein". De dahlia is een knolgewas afkomstig uit Mexico en wordt hier in diverse variëteiten gekweekt.

DALHUYSENSTRAAT

De bedieningsweg - noord-westelijk en noord oostelijk van - het "Abe Lenstra Stadion", van de "Huismanstraat" tot de "Huismanstraat". Besluit naamgeving van 27 mei 1994.

Als hommage aan de glorieperiode van de VV Heerenveen in de beginjaren '40 is alsnog gekozen voor namen van bekende personen vandie tijd, mede omdat ook het stadion het "Abe Lenstra Stadion" is genoemd. In dit geval de trainer van het roemruchte elftal.

Anton Dalhuysen was een rasechte Leeuwarder en een zeer begenadigd voetballer. Hij speelde gedurende 17 jaar op het hoogstniveau bij LAC Frisia 1883, een der sterkste clubs in het noorden (kampioen in 1925).

Na deze 17 jaar actief voetbal, werd hij oefenmeester. Overal waar hij de scepter zwaaide, gingen de prestaties van de teams zichtbaar vooruit. Geen wonder dat de voetbalvereniging Heerenveen hem in 1939 aantrok om de ploeg naar de top te brengen. Hij maakte van Heerenveen de beste club in Nederland, maar het kampioenschap van Nederland heeft hij niet mee mogen maken. Hij stierf op 22 september 1945 op 49-jarige leeftijd aan een ernstige longaandoening.

Opmerking vande samensteller: In het laatstgenoemde besluit wordt de naam Dalhuijsen met een IJ inplaats van een Y geschreven, aangenomen wordt dat het hier om een schrijffout gaat.

DALKRUID

De van noord-west naar zuid-oost lopende verbindingsweg met aanliggende woonhofjes tussen "Hoefblad" en "Leeuwetand" in het woongebied van bestemmingsplan 'de Heide'. Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Naam is ontleend aan de heideflora. Dalkruid heeft een stengels komende uit een dunne wortelstok met enkele blaadjes en een tros van witte, vierpuntige bloempjes.

DAPPERENSTRAAT, VAN

Zie bij "Van Dapperenstraat"

DE AKKERS

Uitbreidingsplan tussen de "Rottumerweg", de spoorbaan, de "Heremaweg", de "Marktweg", de "Tolhuisweg" en de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving van 19 maart 1962.

De aanleg van de hoofdstraten is voltooid in 1963, die van diverse andere straten in 1964.

Vermoedelijk behoorde dit complex enkele eeuwen geleden tot de zogenaamde Commanderijakkers.

DE BOERSINGEL, FRANCIJNTJE

Zie bij "Francijntje de Boersingel".

DE BREKKEN (vervallen)

De van het noordwesten gerekend derde smalle verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving van 17 januari 1966 en 17 november 1969.

De Brekken is in Friesland gebroken land waarin het water overheerst. Er zijn in Friesland vele Brekken, bijvoorbeeld in Wymbritseradeel de Oudegaster-, Vlakke-, Zwarte- en Witte Brekken; verder de Bolle-, Bom-, Grote- en Kleine Brekken en de Terzoolster Brekken. Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

DE DOLTE (vervallen)

het gedeelte van de nieuwe Noordelijke Structuurweg, lopende van de "Wetterwille" in westelijke richting tot de "Uhlweg".

Besluit naamgeving van 1 februari 1988 en 31 januari 1989.

Bij laatstgenoemd besluit is de naam "De Dolte" gewijzigd in "Weinmakker", omdat de naam De Dolte verwarring gaf met de vuilstortplaats "De Dolten", terwijl de naam Weinmaker beter aansloot bij de overige straten in dit gebied(oude houtverwerkende beroepen). De dolte is een naam, welke vroeger voor deze streek gold, ontleend aan de inventaris : Dekema-Cuyck-Foeyts.

DE DREEF

Het wegje met parkeerterrein bij de "Rottumerweg" in het verlengde van de "Kattebos" in het recreatiegebied de Heide.

Besluit naamgeving van 22 november 1978 en 21 november 1989.

Aan het fiets/voetpad lopende van "Hoefblad" in uitbreidingsplan de Heide naar "De Dreef" wordt bij laatstgenoemd besluit eveneens de naam "De Dreef" gegeven.

Dreef betekent brede landweg.

DEEL

De verbindingsstraat tussen de zuidelijke eindpunten van de "Koevorde" en de "Zwette" in de woonwijk De Greiden. Aangelegd in 1973. Besluit naamgeving van 30 juni 1973.

Naam van verschillende wateren in Friesland.

DE FLUESSEN (vervallen)

De van het noordwesten gerekend tweede smalle verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

DE FORTUIN

De verbindingsweg tussen het "Molenplein" en de "Koorbeursweg".

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

De zaagmolen 'de Fortuin' was een van de molens die vroeger aan de Molenwijk hebben gestaan. Nadat hij achtereenvolgens het eigendom was geweest van Elias Hiddinga, bijgenaamd "de keapman", die in 1826 overleed en zijn zoons Hermanus, Klaas en Johannes, kwam de molen aan de heren Van Voorst en J.G. Weenink, welke laatste wij in 1866 (gemeenteverslag) als eigenaar genoemd vonden, in 1871 opgevolgd door A. van Riesen. Deze sloopte de molen tussen 1881 en 1886 gedeeltelijk. Destijds deelde de heer W. van Riesen ons mee, dat blijkens een inscriptie De Fortuin in 1711 gesticht was. Is dit juist, dan zou dit de molen zijn die in 1718 aan de Westkant van de Dracht wordt aangegeven.

[Uit een krantenartikel "De Molens van het Meer en Heerenveen" door S.J. v.d. M (olen)].

DE GAFFEL (vervallen)

Naam werd gegeven aan een straat in uitbreidingsplan Nijehaske maar verviel door verlenging van "Roede"

Besluit naamgeving van 12 november 1992 en van 18 mei 1993.

DE GREIDEN

Het uitbreidingsplan tussen de spoorbaan, de Engelenvaart en de "Rottumerweg"

Met de stratenaanleg in dit plan is in 1966 gestart.

Besluit naamgeving van 21 oktober 1963.

DE GROTESTRAAT, MELCHIOR

Zie bij "Melchior de Grotestraat".

DE HAANSTRAAT, EKKE

Zie bij "Ekke de Haanstraat".

DE JONGWEG, KARST

Zie bij "Karst de Jongweg".

DE KAVELS

De te ontwikkelen (woon)gebieden ten noorden van "Het Meer".

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

De naam "De Kavels" is ontleend aan de onofficiële naam de Kavelstrook (waterkering).

DEKEMALAAN, VAN

Zie bij "Van Dekemalaan".

DE KIMEN

Aan de straat - vanaf het eindpunt van de "Bolster" en beginpunt "De Warring"- lopend in ongeveer zuidelijke richting, in het bestemmingsplan "Nijehaske" (3e fase). In dit gebied is een project milieubewust wonen gestart.

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-)schepen.

De kim is het ronde deel van de scheepswand tussen bodemvlak en de ongeveer verticale wanden.

DE KLUUT

De meest oostelijk gelegen verbindingstraat tussen de "Roerdomplaan" en de "Meerkoetweg".

Aangelegd in 1969.

Besluit naamgeving van 17 november 1969.

De kluut is een broedvogel op zandplaten en -banken, drassige weilanden, opgespoten terreinen en dergelijke, wordt wel lyrisch 'een symfonie in zwart en wit' genoemd.

DE KOEVORDE (vervallen)

De van het noord-westen gerekend vierde smalle verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Burgemeester Falkenaweg" (deze weg ligt juist tegenover het ontmoetingspunt van de "Burgemeester Falkenaweg" en de "Tolhuisweg").

Besluit naamgeving van 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

De Koevord(e) is een meer in de gemeente Doniawerstal (nu Skarsterlân).

Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

DE KRIMTE

De straat lopende vanaf de "Jousterweg" in noord-noordwestelijke richting en afbuigend met een fiets/voetpad weer uitkomend op de "Jousterweg" en de "Haskeruitgang".

Besluit naamgeving van 1 februari 1988.

Krimte is een naam welke vroeger voor deze streek gold, ontleend aan de inventaris van Dekema-Cuyck-Foeyts.

DE KUINDER

De weg evenwijdig aan de spoorlijn in het verlengde van de "Industrieweg", daarna afbuigend naar ongeveer het oosten tot de tunnel onder de "Wolvegasterweg" en daar overgaand in de "Annebuorren" onder Oudeschoot. Alsmede de beide zijstraten uitkomend op de "Industrieweg" en evenwijdig aan het eerste stuk.

Besluit naamgeving van 30 juni 1975, 26 november 1979 en 12 december 2000..

Genoemd naar de hier vlak bij stromende rivier De Tjonger; " De Kuinder" is de niet-Friese benaming van deze rivier.

DE LEIJEN (vervallen)

De van het noord-westen gerekend tweede verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Tolhuisweg".

Besluit naamgeving van 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

De Leijen is een meer in oostelijk Friesland op de grens van Smallingerland en Tietjerksteradeel. In de 17e en 18e eeuw grotendeels door vervening ontstaan. Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

DE LOADS

De eerste zijstraat van "It Dok", lopende in westelijke richting tot "De Ynfaert", op het Industrierrein "Kanaal".

Besluit naamgeving van 3 maart 1992.

De loads is fries voor de loods, (houten) bergplaats of werkplaats.

DE LÛKEN

Zijstraat van "De Swurden" in noordelijke richting afbuigend naar het Heerenveens Kanaal en afbuigend tot de "Roede", alsmede de tussenliggende straat in ongeveer zuidelijke richting en weer uitkomend op het eerste deel van deze straat in het bestemmingsplan Nijehaske.

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-)schepen. Lûken, Fries voor luiken, zijn de houten schotten waarmee een open schip kan worden afgesloten.

DE MEANDER

De verbindingsweg tussen de "Wolvegasterweg" en de "De Kuinder", ongeveer tegenover de "Schoterschansweg". Besluit naamgeving van 9 december 2003.

DE MORRA (vervallen)

De van het noord-westen gerekend eerste smalle verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving van 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

Morra betekent drassig land (vgl. moer, moeras); o.a. een meer in Hemelum Oldeferd (nu Nijefurd) ten zuiden van Galamadammen (230 ha groot) en een meer onder Wolsum. Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

DE OMGANG

Het fietspad tussen de "Oude Molenweg" en de "Zuiderstraat".

Besluit naamgeving van 25 februari 2003.

DE OPSLACH

De straat lopende vanaf "Het Meer" in zuid-oostelijke richting naar o.a. het 'Abe Lenstra Stadion'.

Besluit naamgeving van 4 april 1989.

Betekent : opslagplaats.

DE PASSAGE

Het gebouw op de hoek van de "Sieverstraat" met de "Minckelersstraat"

Besluit naamgeving van 10 september 1987.

Passage is o.a. een overdekte winkelstraat.

DE PLASSE

Gehucht onder Heerenveen. Een verveend gedeelte van de voormalige gemeente Aengwirden, dat na 1826 is drooggemaakt bij de aanleg van de polder van het 4e en 5e veendistrict. Een deel hiervan was reeds droog in 1750 en heette toen Terbandster polder. Op de hagen en eilanden in "de Plasse" woonden verschillende veenarbeiders. Blijkens een opgave voor de Landstorm waren hier reeds bewoners in 1814/16.

DE POTTEN

De straat in de wijk de Greiden vanaf de "Kattebos" - ongeveer tegenover de "Zwanedrift" - (voormalig parkeerterrein van de Jehovah's getuigen.).

Besluit naamgeving van 13 januari 1995.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar in Friesland voorkomende meren, waterpartijen of waterlopen.

DE RELING

Vanaf "De Wimpel" in zuid-oostelijke richting (in het verlengde van "De Swurden"), afbuigend in zuid-westelijke richting, daarna in noord-westelijke richting weer tot "De Wimpel" in het bestemmingsplan Nijehaske.

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen. Een reling is het hekwerk van een schip.

DE SAVORNIN LOHMANSTRAAT

De ten zuid-oosten van de voormalige rijkskweekschool gelegen doodlopende zijweg van de "A. Kuiperstraat".

Aangelegd in 1955/56. Besluit naamgeving van 20 februari 1956.

Alexander F. de Savornin Lohman (1837 - 1924), Nederlands staatsman; hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam van 1884 tot 1895; van 1879 tot 1921 was hij lid van de Tweede Kamer met uitzondering van de periode waarin hij minister van binnenlandse zaken was (van 1890 tot 1891) en de periode waarin hij zitting had in de Eerste Kamer (van 1882 tot 1894); zijn conservatisme kwam in conflict met de radicaal-sociale denkbeelden van Abraham Kuiper; in 1894 scheidde hij zich af van de Anti-Revolutionaire Partij en formeerde een eigen groep, de Vrij-Anti-Revolutionairen, die zich in 1903 met de Christelijk Historische Unie verbond; hij schreef onder meer 'Partij of beginsel' (1875), 'Onze Constitutie' (1901).

DE SNIP

De verbindingsstraat tussen de "Roerdomp" en de "Meerkoetweg" even oostelijk van de "Vogelwijk".

Aangelegd in 1969. Besluit naamgeving van 17 november 1969.

De snip is een vogel met een opmerkelijk lange smalle snavel, broedt vaak in vochtig, onegaal grasland.

DE STAPELING

De tweede zijstraat van de "Wetterwille", lopende in noordelijke richting tot "De Loads" op het Industrieterrein "Kanaal".

Besluit naamgeving van 3 maart 1992.

De stapeling is een scheepsuitdrukking voor het stuwen van de lading of van het schipt (in b.v. een dok).

DE SWURDEN

De straat vanaf "De Wimpel" in het verlengde van "De Reling" daarna afbuigend in ongeveer zuid-westelijke richting vervolgens in zuid-oostelijke richting en weer uitkomend op "De Wimpel" in het bestemmingsplan Nijehaske.

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen. Swurd is fries voor zwaard, een ovaal zwaar houten blad ter zijde van kleine binnenvaartschepen om het afdrijven of omslaan te beletten.

DE WARRING

De straat in ongeveer noord-westelijke richting vanaf het eindpunt van de "Bolster" (samenkomst met "de Kimen") met zijtakken naar het Heerenveens Kanaal tot aan "de Wimpel"/"It Rûm" in het bestemmingsplan Nijehaske (3efase).

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen. De warring of waring is het gangboord op kleine schepen.

DE WERF

De weg gelegen op het industrieterrein Kanaal ten zuiden en ten oosten (vlak bij de spoorbaan) van de "Wetterwille" en op twee plaatsen met de "Wetterwille" verbonden. Besluit naamgeving van 26 november 1979.

Naam houdt verband met de watersport en de bedrijvigheid daar omheen. Een werf is de plaats waar schepen worden gebouwd of hersteld.

DE WIELEN (vervallen)

De van het noord-westen gerekend eerste verbindingsweg tussen de "Gaasterlandlaan" en de "Burgemeester Falkenaweg".

Besluit naamgeving 17 januari 1966 en van 17 november 1969.

Een wiel is ondermeer een door overstroming ontstaan meer (Grote en Kleine Wielen, Langweerder Wielen).

Bij laatstgenoemd raadsbesluit bij de "Gaasterlandlaan" getrokken

DE WILDESTRAAT, KORNELIS

Zie bij "Kornelis de Wildestraat".

DE WIMPEL

Lopend tussen "De Swurden" en "De Reling", vanaf het fietspad/brug in zuid-westelijke richting tot aan "It Rûm"/"De Warring" in het bestemmingsplan Nijehaske (3e fase).

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen. Een wimpel is een lange smalle vaan aan de mast van een schip.

DE YNFEART

De eerste zijstraat van de "Wetterwille" in noordelijke richting op het punt waar de "Wetterwille" een haakse bocht maakt in ongeveer oostelijke richting op het industrieterrein Kanaal.

Besluit naamgeving van 3 maart 1992, 12 mei 1995 en van 24 januari 1996.

Bij laatstgenoemd besluit wordt aan het verlengde van deze straat ook deze naam gegeven.

De Ynfeart is ingang, met name van een haven.

Bij eerstgenoemd besluit werd de schrijfwijze "De Ynae rt" en bij bij besluit van 12 mei 1995 verbeterd in "De Ynea rt"

DE ZANDEN

Noord-zuid lopende verbindingsweg tussen de "Rottumerweg" en de "Rotstergaastweg" door het bestemmingsplan 'de Heide'.

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Naam is ontleend aan de direct ten zuiden van de Tjonger liggende landerijen.

DE ZWIJGERLAAN, WILLEM

Zie bij "Willem de Zwijgerlaan".

DIJKSTRASTRAAT, WALING

Zie bij "Waling Dijkstrastraat"

DOCTOR WUMKESLAAN

Lopende van de "Luitzen Wagenaarstraat" in zuid-oostelijke richting tot het zuid-west einde van de "Oude Molenweg"

Aangelegd 1954.

Besluit naamgeving van 14 april 1955.

Geert Aeilco Wumkes is geboren te Joure op 4 september 1869 en overleden te Huizum op 7 mei 1954.

Hij bezocht te Joure de lagere en de zogenaamd Franse school (later M.U.L.O.) en kwam daarna als kwekeling bij de voorlopige opleiding voor predikanten op een internaat te Doetinchem (gymnasium). Hij studeerde af aan de Universiteit te Utrecht en slaagde voor het proponentsexamen in 1893.

Achtereenvolgens diende hij de N.H. Gemeenten van Hoorn op Terschelling, Roden (Dr), Zeerijp(Gr) en Sneek tot 1924. In dat jaar werd Wumkes benoemd tot bibliothecaris van de provinciale bibliotheek te Leeuwarden.

"De gereformeerde kerk in de Ommelanden tussen Eems en Lauwers 1595-1796" was de titel van zijn dissertatie, waarop hij in 1904 was gepromoveerd tot doctor in de theologie. Wumkes, in de wandeling steeds Doctor Wumkes genoemd, heeft van 1900 tot bijna aan zijn overlijden (op 84-jarige leeftijd) toe gepubliceerd, meestal theologische en historische bijdragen in tal van bladen. Het aantal artikelen van zijn hand op historisch en Fries-cultureel gebied loopt in de honderden. Van hem zijn een zevental zware boekdelen met artikelen en geschiedkundige aantekeningen verschenen.

In de Friese beweging heeft hij een groot aandeel gehad; hij was mede-oprichter van het Kristelijk Frysk Selskip (1908), deelnemer aan de Jongfriese Beweging van 1915, redacteur of medewerker van verschillende Friesetijdschriften.

Een halve eeuw lang is Doctor Wumkes een vooraanstaande, zeer waardige en hooggeachte figuur in de Friese beweging geweest. Zijn grote levenswerk was wel de vertaling van de Bijbel in het Fries.

Dr. Eeltje Halbertsma, Waling Dijkstra en Gijsbert Japiks, naar wie de nabijgelegen straten zijn genoemd, hebben alle drie voor het Friese cultuurleven grote betekenis gehad. Dit geldt in misschien nog sterkere mate voor Dr. Wumkes. De Raad achtte het dan ook passend in dezelfde buurt een aansluitende laan naar Doctor Wumkes te noemen.

De Friese kunstschilder Cor Reitsma heeft in opdracht van de Fryske Akademie, een uitnemend portret van Wumkes geschilderd.

DOMELA NIEUWENHUISWEG

De weg vanaf de rotonde "K.R.Poststraat" "Het Meer" in zuid-oostelijke richting.

Ferdinand Domela Nieuwenhuis (1846-1919), was socialistisch leider en luthers predikant (legde in 1879 zijn ambt neer); was van 1888-1891 lid van de Tweede Kamer voor het kiesdistrict Schoterland, als eerste socialist in het Nederlandse Parlement. Hij is van grote betekenis geweest voor de emancipatie van de arbeiders in deze regio.

Besluit naamgeving van 24 juni 2003.

DOPHEIDE

In het recreatieplan Heidemeer - gerekend vanaf "De Zanden" - de 4e zijstraat rechts van de straat genoemd "Heidemeer"- na diverse bochten weer uitkomend op "Heidemeer" als de 5e zijstraat rechts.

Besluit naamgeving van 21 maart 1994.

Dopheide of erica is een heideplant met paarse, dopvormige bloemen.

DOTTERHOF

De zijstraat of hofje van het zuid-oost naar noord-west lopende deel van de "Valeriaan". Tegelijk met een aantal andere wegen en straten in dit gebied aangelegd in 1970.

Besluit naamgeving van 25 mei 1970.

De dotter is de naam van een plant die voorkeur heeft voor laaggelegen, moerassige, gronden.

Zie overigens de toelichting bij "Blauwgras".

DOVENETEL

De oost-west lopende straat (woonerf) tussen de "Hondsdrif" en de "Jister" in het bestemmingsplan 'De Greiden' ongeveer parallel lopend aan "Blauwgras".

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Er is aansluiting gezocht bij de straatnamen in dit gebied van 'De Greiden'. Deze straatnamen zijn afgeleid van namen van water- en moerasplanten.

DRACHT

Loopt vanaf het punt van samenkomst van "Breedpad en "Van Harensaad" (vroeger de 'Hoofdbrug' over de Schoterlandse Compagnonsvaart) in zuid-oostelijke richting door het centrum tot aan de "Koornbeursweg".

Besluit naamgeving (wijziging) van 1 mei 1973.

Oorspronkelijk liep de "Dracht" tot aan de "Van Riesenstraat" en werd het vervolg "Verlengde Dracht" genoemd. Later omgedoopt tot "Burgemeester Falkenaweg".

De "Dracht" werd vroeger ook wel genoemd Dragt en Dragte en bestond reeds vóór 1600; naar wordt aangenomen is de naam ontleend aan die van een waterloopje dat hier komende uit de veenmoerassen liep. Reeds omstreeks 1600 waren er hier winkels, terwijl de "Dracht" nu de hoofdwinkelstraat van de plaats is.

De "Dracht" is de oudste straatnaam van Heerenveen en bestond al als land- en waterweg vóór de stichting van Heerenveen. Het stuk straat (later "Achter de Kerk") van de "Oude Koemarkt" ("Vleesmarkt") tot de "Fok" (Posthuis) heette in 1784 nog "De Cromme Dragte".

De voormalige gemeente Schoterland kocht, bij raadsbesluit van 28 april 1926, "De Dracht", tot het zuidelijke brede deel, aan van het rijk, voor een koopsom van f. 1,--.

Vanaf dat moment kwam het beheer en onderhoud ten laste van de gemeente.

In dat zelfde jaar werd de Dracht opnieuw bestraat en verdwenen de "kinderhoofdjes" waarmee ze sinds het midden van de 18e eeuw was bestraat. Deze werden vervangen door kubus-achtige stenen. Een plaatselijke bakker vond hierin aanleiding tot het maken van een gebaksoort, welk werd verkocht als "Heerenveense straatkei".

Later is bedoelde bestrating door een gewone klinkerbestrating vervangen (1952), De baksteenbestrating ("kinderhoofdjes) dateerde zeker reeds van vóór 1855 (in welk jaar de Dracht van Hiddinga tot het Posthuis opnieuw met balstenen werd bestraat). In de 18e eeuw was de "Dracht" al verhard met veldkeien; er was toen al sprake van een vrij regelmatige streekbebouwing. Nog tot ver in de 20e eeuw bevonden zich voor vele panden aan de "Dracht" stoepen, stoepalen, bomen en hekjes. In 1952 werden op het bredere (zuidelijk) gedeelte enkele voortuintjes, stoepen enz. van particulieren aangekocht, die daarna werden bestraat en van een trottoir voorzien.

In 1963 werd de "Dracht" van een gesloten wegdek voorzien en werden de trottoirs iets verbreed. In 1973 volgde inrichting als "promenade" met sierbestrating.

DR. G. VAN SCHOUWENLAAN

Loopt vanaf de "Van Helomalaan" -bijna evenwijdig aan- en afbuigend naar de "Jacob Hepkemastraat".

Aangelegd in 1954.

Besluit naamgeving van 19 november 1953.

Dr. Gabriël van Schouwen, geboren te Goudswaard op 14 oktober 1863 en overleden te Groningen op 13 april 1913 is jarenlang een zeer gewaardeerde huisarts in Heerenveen geweest. Daarnaast heeft hij zich bijzonder voor de behandeling van Lupus-patiënten ingezet. Hij spaarde moeite noch kosten om alle kennis van deze ziekte te vergaren, om deze zo goed mogelijk te kunnen bestrijden.

Als gevolg hiervan was zijn naam, vooral in medische kringen, door het gehele land bekend. Hij schafte zich daarvoor de nodige lampen en verdere benodigdheden aan. Vervolgens liet hij, omdat de behandeling van de Lupus-patiënten zeer veel tijd kostte, "Violetta" in Terband bouwen, waar patiënten uit de wijde omgeving onderdak en een goede efficiënte behandeling konden krijgen. Later heeft Mevrouw Van Schouwen het gebouw met bijbehorende grond aan de Violetta-vereniging geschonken. Nog later zijn

de bezittingen overgegaan aan het Groene Kruis voor de nazorg van T.B.C.- patiënten in Friesland. Vervolgens is er nog een opleidingscentrum voor kraamverzorgsters gevestigd geweest.

DS. KINGWEG

De ontsluitingsweg van de "Oude Veenscheiding" naar de "Rottumerweg", even ten westen van en nagenoeg evenwijdig aan de spoorbaan.

Besluit naamgeving van 17 juni 1968.

Genoemd naar de geweldloze strijder voor de volledige gelijkheid van negers en blanken in Amerika, dominee dr. Martin Luther King. Hij werd geboren in 1929 en vermoord op 4 april 1968.

DS. WESSELINKWEG

Zie bij Oudeschoot.

DUBBELE REGEL

Van de " Herenwal" (Schansterbrug) in ongeveer westelijke richting naar de spoorweg-overgang (beginpunt van de "Jousterweg").

Besluit naamgeving van 31 juli 1935.

Is eigenlijk het begin van de "Jousterweg" in de Schans (staat op oude kaarten nog als "Jousterweg" aangeduid. De weg was in 1715 al aan twee kanten bebouwd; vermoedelijk dankt hij zijn naam aan deze dubbele "regel" huizen. Plm.1900 werd de keienbestrating door een klinkerbestrating vervangen

Omstreeks 1553 kwam bij de "Dubbele Regel" een brug, het "Bandster Gangholt"

EDELMAN

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in zuidelijke richting de 6^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan".

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

EDISONLAAN

Zie bij Oudeschoot.

EELTJE HALBERTSMA-STRAAT

De straat van het westelijk einde van de "Gijsbert Japixstraat" met een bocht naar het midden van de "Doctor Wumkeslaan".

Aangelegd in 1940/41, gewijzigd in 1955.

Besluit naamgeving van 28 mei 1941 (schrijfwijze "Eeltje Halbertsma-straat, dus met een streepje) en 14 april 1955 (geschreven als "Eeltje Halbertsmastraat - dus aan elkaar).

Eelt(s)je Hiddes Halbertsma, Fries letterkundige, geboren op 8 oktober 1797 te Grouw en overleden aldaar op 22 maart 1858; studeerde medicijnen te Leiden en Heidelberg; promoveerde te Leiden tot doctor in de medicijnen in 1818 en was daarna arts, eerst te Purmerend, vervolgens te Grouw.

Zijn laatste levensjaar bracht hij rustend door te Leeuwarden. Zijn zoon Hidde had hem als arts te Grouw opgevolgd. Als student te Heidelberg kwam hij in aanraking met de nationale opleving; ook leerde hij er de betekenis kennen van het Duitse volkslied. In Friesland teruggekeerd, was het zijn wens, aan het eigen volk een soortgelijk volkslied te schenken. Zijn poëzie is voor een belangrijk deel op het natuurleven geïnspireerd. Voor Friesland is zijn letterkundige werkzaamheid van groot belang geweest. Hij wist een literatuur te scheppen, die niet direkt populair genoemd kon worden, maar vond onder het Friese volk toch algemeen ingang. De uitgave geschiedde in samenwerking met de twee broers van Eeltje, Joost en Tjalling; vooral Joost heeft in de verzorging van de tekst een ruim aandeel gehad. In 1868 werden de werken van de broers verzameld in "Rimen en Teltsjes". Dit werk heeft 6 drukken beleefd. Hij heeft ook naam gemaakt als spreker voor "Het Nut". In 1875 werd een gedenksteen voor hem geplaatst in het huis te Grouw waarin hij woonde, in 1879 werd naast deze steen een gedenksteen voor Joost geplaatst. In 1904 werd te Grouw een borstbeeld van hem onthuld. Het Friese volkslied (eerder "de âlde Friezen" geheten) isvan de hand van Eeltje.

EENDENKOOI

Voor het woongebied in het bestemmingsplan De Greiden ten oosten van de "Kattebos" en ten noorden van de "Roerdomplaan" en vanaf deze straten direct bereikbaar

Besluit naamgeving van 28 oktober 1976.

Een eendenkooi is een vroeger veel gebruikte inrichting voor het vangen van wilde eenden.

EGELSKOP

De straat in het bestemmingsplan De Greiden, tussen de "Ratelaar" en de "Rolklaver", evenwijdig en tussen "Blauwgras" en een deel van de "Ratelaar".

Tegelijk met een aantal andere straten is dit gebied aangelegd in 1970.

Besluit naamgeving van 25 mei 1970.

De egelskop is een moerasplant. Zie verder de toelichting bij "Blauwgras".

EIKENLAAN

Lopende van de "Schans" naar de "J.H. Kruisstraat" en daar overgaand in een pad (gedeeltelijk afgesloten voor autoverkeer) naar de "Thialfweg".

Het deel vanaf de "Schans" naar de "J.H. Kruisstraat" werd aangelegd in 1925. Hier was vroeger de hoofdingang van het sportpark, later genoemd het Abe-Lenstrastadion. Dit stadion werd in 1996 afgebroken en vervangen door een woonwijk.

Besluit naamgeving (Aengwirden) van 9 december 1925 en van 9 november 1999.

Bij laatstgenoemd besluit kreeg het deel tot aan de "Thialfweg" ook deze naam. Hier liep

vroeger ongeveer het "Sportlaantje".

De straten in deze wijk zijn bijna allemaal genoemd naar een boomsoort.

EKKE DE HAANSTRAAT

De straat in het bestemmingsplan De Schans lopende vanaf de "Kornelis de Wildestraat" naar de "Leeuwarderstraatweg"

Besluit naamgeving van 25 april 1985.

De heer de Haan was sedert 15 november 1934 lid van de raad van de gemeente Heerenveen, na de bevrijding in april 1945 een tijdlang waarnemend burgemeester en van 15 november 1945 tot en met 28 augustus 1955 wethouder van deze gemeente.

Met ingang van 29 augustus 1955 werd hij benoemd tot burgemeester van de gemeente Beerta.

Zijn verdiensten ten opzichte van de gemeente zijn groot geweest.

De naamgeving past goed in het straatnamen beeld van bestuurders in dit gebied.

ELS

Het woongebouw aan de oostzijde van de "Hondsdrif" (nabij de "Haskeruitgang"), in het bestemmingsplan De Greiden.

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

Een els is een berkachtige loofboom, groeiend aan de waterkant. Naam past dus in het voorheen moerasachtig gebied.

ENGELENBURG

Gehucht onder de plaats Heerenveen, nabij de brug over de Engelenvaart aan de "Rottumerweg".

ENGELENSTRAAT

De vanaf de "Atalantastraat" gerekend tweede verbindingsstraat tussen de "Europalaan" en de "Karst de Jongweg".

Aangelegd in 1959. Besluit naamgeving van 18 augustus 1958.

Jhr. Daniël Engelen werd geboren te Nijmegen op 19 juni 1791; hij overleed te Oranjewoud, Huize Ontwijk, op 2 december 1857.

Was eerst woonachtig te Sneek en werkte daar vermoedelijk op de gemeente-secretarie; werd gemeente-secretaris van Schoterland in 1827 en woonde toen op kamers in het perceel dat later (tot 1965) openbare leeszaal is geweest (hoek "Vleesmarkt" - "Achter de Kerk") en vervolgens Oudheidkamer werd. Bij de volkstelling in 1840 woonde hij te Oranjewoud in huize Ontwijk (stond aan de huidige "Prins Bernhardweg" ongeveer tegenover de "Emmalaan", welke wel wordt genoemd als oprijlaan voordat buiten). Tot 1836 was hij gemeente-secretaris en daarna tot 1840 vrederechter en ingaande 1840 tot zijn overlijden in 1857 kantonrechter te Heerenveen.

Hij liet in 1840 uit eigen middelen en grotendeels door zijn eigendommen de Engelenvaart graven van de Veenscheiding tot de Tjonger. Deze vaart werd later door de provincie overgenomen.

In 1851/52 was hij raadslid van Schoterland.

ENGELMANSTRAAT, J.P.

Zie bij "J.P. Engelmanstraat".

ENSSTRAAT, BOUWE VAN

Zie bij "Bouwe van Ensstraat".

EREPRIJS

Oost-west lopend woonerf in het bestemmingsplan De Greiden, parallel lopende aan de "Oude Veenscheiding", van "Jister" doodlopend tussen "Els" en "Wilg".

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Er is aansluiting gezocht bij de straatnamen in dit gebied van De Greiden. Deze straatnamen zijn afgeleid van namen van water- en moerasplanten.

ERNST CASIMIRLAAN

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', noordelijk van de "Oranje Nassaulaan", evenwijdig aan de "Frederik Hendriklaan" en verbindingsweg voor "Hopman", "Vaandrig", "Lijfwacht", "Majoor", "Kapitein" en "Generaal".

Ernst Casimir (1573-1632) graaf van Nassau; van 1620-1632 stadhouder van Friesland; hij nam deel aan vele veldtochten van Prins Maurits en sneuvelde bij Roermond.

Besluit naamgeving van 7 september 2001.

ERNST ETTEMASTRAAT

De straat in het bestemmingsplan De Schans, gelegen tussen de "Kornelis de Wildestraat" en de "Eкке de Haanstraat"

Besluit naamgeving van 25 april 1985.

De heer Ettema was sinds 1 september 1931 raadslid van de voormalige gemeente Schoterland, daarna van de gemeente Heerenveen. Hij is met uitzondering van de periode 1941-1945 van 1939 tot en met 1949 wethouder geweest. Gelet op zijn verdiensten als wethouder, dus als bestuurder voldoet hij uitstekend aan het straatnamen beeld in dit gebied.

ERNST VAN HARENPLEIN

Het parkeerterrein, gelegen aan de "Minckelersstraat" voor de voormalige openbare mavo-school.

Besluit naamgeving van 21 december 1988.

Ernst van Haren (1623-1701) uit een geslacht van Grietmannen (o.a. Het Bildt en Weststellingwerf), was een hoge militair en actief in de Schoterlandse Veencompagnie en woonde met zijn vrouw Catharina van Oenema op het door haargeërfde 'Oenema-state' aan het huidige gemeenteplein.

Dit echtpaar liet door Mathias van Pelckum een plafondschildering maken; met de restauratie hiervan werd in 1997 begonnen.

ESSENHAAG

In het recreatieplan Heidemeer, de uitloop in de bocht van - en in het verlengde van "Heidemeer" bijna aan het einde.

Besluit naamgeving van 21 maart 1994.

De es is een bomengeslacht uit de familie olijfvachtigen, de gewone es is 's winters te herkennen aan de zwarte knoppen (proppen), die op deze plaats veel voorkomt.

ETTEMASTRAAT, ERNST

Zie bij "Ernst Ettemastraat".

EUROPALAAN

De brede laan lopende vanaf het "Burgemeester Kuperusplein" tot de "Jan Mankeslaan". Besluit naamgeving van 17 november 1958 en 23 december 1963.

De laan is aangelegd in 1958/1959; in 1961/62 werd ze doorgetrokken tot ongeveer de "Binnenweg"; dit doorgetrokken gedeelte is bij raadsbesluit van 23 december 1963 omgedoopt tot "President Kennedylaan".

De minister van binnenlandse zaken, bezitsvorming en publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie heeft bij een circulaire de volgende resolutie van de Raadgevende vergadering van de Raad van Europa (vergadering van 29 december 1957) ter kennis van de gemeentebesturen gebracht : "Resolutie 140" (1957). De vergadering, Overwegende, dat Europa oprechte en welbewuste Europeanen van node heeft teneinde in staat te zijn zich te verenigen;

Overwegende, dat juist de gemeenten over goede mogelijkheden beschikken hun burgers voor te lichten en op te voeden;

Overwegende dat de plaatselijke overheid de historische taak heeft en de praktische middelen bezit om een Europese openbare mening te scheppen;

B e s l u i t :

een beroep te doen op alle gemeenten, te tonen dat zij de idee van de Europese eenheid voorstaan; zij doet een beroep op hen om het gezag dat zij plaatselijk uitoefenen aan te wenden om de zaak van Europa op hun eigen gebied te bevorderen; aan elke Europese gemeente voor te stellen van haar bedoelingen blijk te geven door de naam "Europa" te verlenen aan een plein of straat, een flatgebouw of een openbaar gebouw, een school of een inrichting voor kleuteronderwijs; de bevolkingware uit te nodigen deel te nemen aan de plechtigheid waarbij de naam officieel verleend wordt en er ware een gedenkplaat aan te brengen om de plechtigheid in herinnering te houden; alle gemeenten worden uitgenodigd de Raad van Europa mededeling te doen van het gevolg dat zij aan dit voorstel geven;

alle Europese gemeenten uit te nodigen een krachtige openbare mening in het leven te roepen ten gunste van de Europese eenheid door deel te nemen aan deze belangrijke manifestatie van een gemeenschappelijk idee.

De gemeenteraad heeft op 17 november 1958 zich akkoord verklaard met het voorstel van burgemeester en wethouders om de bovengenoemde - belangrijke - laan van het "Burgemeester Kuperusplein" ongeveer tot de "Binnenweg" "EUROPALAAN" te noemen. Zie betreffende gedeeltelijke naamwijziging hierboven.

In het midden van deze vrij brede laan werd in de jaren zestig, op initiatief van de kunstenaar en filosoof Louis le Roy, een plantsoen aangelegd waar de natuur haar gang zou moeten gaan. Na enkele jaren vond de gemeente dat het tewild werd en begon weer flink te snoeien. Begin 1997 besloten B&W een nieuwe beheersvorm te kiezen, welke het midden houdt tussen beide denkwijzen. Er is alleen sprake van 'minimale ingrepen', het verkeer mag geen hinder ondervinden.

EUSTATIUSSTRAAT, St.

Zie bij "St. Eustatiusstraat".

FAHRENHEITSTRAAT

Zie bij Oudeschoot.

FALKENAWEG, BURGEMEESTER

Zie bij "Burgemeester Falkenaweg".

FEANHOEKE (vervallen)

Het laatste gedeelte van de straat "Sponturf".

Besluit naamgeving van 21 november 1989 en 6 februari 1990.

Werd na ingediende bezwaren bij laatstgenoemd besluit, vernoemd in "Karturf".

FEDDE SCHURER-PLEIN

Het in 1964 aangelegde plein ten oosten van de "Schans" bij het openbare lyceum.

Besluit naamgeving van 15 februari 1965 en van 17 juni 1968.

Kreeg bij eerstgenoemd besluit de naam "Lyceumplein" en werd bij laatstgenoemd besluit omgedoopt tot "Fedde Schurer-plein".

Fedde Schurer werd geboren op 25 juli 1898 te Drachten en overleed te Heerenveen op 19 maart 1968.

Werd na de lagere school timmerman, maar studeerde in zijn vrije tijd voor de onderwijzersakte. Werd in 1919 benoemd tot onderwijzer aan de bijzondere lagere school te Lemmer. Hij publiceert in 1920 zijn eerste Friese gedichten. Komt als militant pacifist in conflict met het schoolbestuur en de kerkeraad; sluit zich aan bij de Christelijk Democratische Unie en wordt lijstaanvoerder bij de kamerverkiezingen van 1929; houdt als propagandist voor de CDU spreekbeurten overvraagstukken rond christendom en oorlog.

Hij krijgt in 1930 ontslag als onderwijzer bij het bijzonder onderwijs en verlaat de Gereformeerde kerk; wordt onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs in Amsterdam; gaat aan het einde van de jaren 30 van het CDU over naar deSDAP; is in de oorlog actief in het illegaal verzet; verlaat na de oorlog het onderwijs en keert als hoofdredacteur van de Heerenveense (later Friese) Koerier terug; komt in 1951 in conflict met justitie, omdat een hoofdartikel als beledigend wordt beschouwd; zijn proces geeft veel deining en werd bekend als 'Kneppelfreed'. Deze zaak geeft het Fries en de Friese cultuur heel veel aandacht. De heer Schurer is voor de Friese literatuur van eminente betekenis geweest en was lid van de Tweede. Kamervoor de PvdA.

FEITSSINGEL

Het doodlopende straatje vanaf het oost-west lopende deel van de "Gedempte Molenwijk" in ongeveer noordwestelijke richting, evenwijdig aan de "Van Dekemalaan". Heeft zijn naam te danken aan het feit, dat de familie Feits hier een vellebloterij had, welke er reeds stond voor er enige andere bebouwing was aan de westkant van de (later gedempte) Molenwijk.

Lambertus Feits (1852 - 1933). Eén der leden van de familie Feits was van 1902 tot 1906 burgemeester van Schoterland en vertrok toen naar Baarn. Zie ook bij Krugersdorp.

FLUESSEN

De straat van de "Kattebos" (ongeveer tegenover de "Ganzenweide") naar de "Zwette" in de woonwijk De Greiden. Aangelegd in 1973. Besluit naamgeving van 12 november 1973.

De naam "Fluessen" is in de plaats gekomen van de aanvankelijk voor deze straat gekozen naam "Wiede". Een straatnaam met de naam "De Fluessen" kwam tussen 1966 en 1969 voor, tussen "Gaasterlandlaan" en "Burgemeester Falkenaweg", zie aldaar. Fluessen betekent drijvende zoden. De Fluessen is een meer in Hemelum Oldeferd (thans Nijefurd).

FLUWELENLAANTJE

Het fiets-voetpad dat de "Koningin Wilhelminaweg" verbindt met de "Archimedesweg" in Oudeschoot..

Aangelegd in 1971/72.

Besluit naamgeving van 30 december 1971.

FOARDEK, IT

Zie bij "It Foardek"

FOEYTSSTRAAT

De straat langs de R.K. school van de "Compagnonsstraat" tot de "Commandeurstraat". Aangelegd in 1955/56.

Besluit naamgeving van 20 februari 1956.

Floris Foeys behoorde tot de drie 'Schoterlandse compagnons', die in de 16e eeuw de vervening in de voormalige gemeente Schoterland ter hand hebben genomen. Hij was een welgesteld Utrechts patriciër, met wie Van Dekema in 1546 contact opnam; hij behoorde tot de geldschietters bij de oprichting van de Compagnie, waarvan de akte op 24 juli 1551 te Utrecht werd gepasseerd. Tevoren had hij naar alle waarschijnlijkheid met Van Cuyck, verveningen gehad in Utrecht, welke wegens tekortaan veen werden beëindigd.

Het oorspronkelijke kapitaal van de Compagnie was 22.000 carolus guldens; in 1552 werd het uitgebreid tot 32.400 carolus guldens. Hierin hadden Van Dekema en Foeys elk 1/4 aandeel en Van Cuyck 1/2.

Van Dekema deed de aankopen van veengrond (met Melchior de Grote uit Oudeschoot) en had de dagelijkse leiding. Hij ontving hiervoor 22 stuivers per dag. Bij de aankopen werd gemiddeld 3 carolus guldens per "roe" betaald. Na Pasen 1553 werden weinig aankopen meer gedaan, omdat het kapitaal was besteed.

Foeys overleed in 1566. Zijn weduwe Emmeke Lammen heeft zijn aandeel tot haar overlijden in 1599 voor haar rekening gehad. In 1568 waren hoofd van de Foeys Compagnie de zwager van Foeys, Isbrant Lamm en diens schoonvader Jan Bogaert de Oude, terwijl een ander familielid, Jacob Dedel, ook wel als zodanig wordt genoemd. Tussen 1621 en 1625 zijn de bezittingen van Foeys verkocht.

Ongeveer 1641 werden nog vermeld het Lams Contingent onder Langezwaag en de Lams Veenen onder Oudehorne, stellig genoemd naar de weduwe van Foeys.

FOK

De straat langs de noord-oost zijde van de Heerensloot van "Achter de Kerk" tot de "Schans" (Schansterbrug).

Vroeger onofficieel gesplitst in eerste Fok (van "Achter de Kerk" tot de Stationsbrug) en tweede Fok, vandaar tot de "Schans".

De Fok was rijksweg (in 1966 door de gemeente overgenomen), de secundaire weg en de trottoirs behoorden aan de gemeente. De trottoirs langs de "eerste Fok" zijn aangelegd in 1926/27; de secundaire weg met trottoirs van de "tweede Fok" in 1941.

De "Fok" was een deel van de oude grote weg van Leeuwarden naar Zwolle en heeft zijn naam te danken aan een perceel land, dat de vorm had van de fok van een schip. Dit land lag aan de "Fok" ongeveer ter plaatse van het tegenwoordige rusthuis 'Mariënbosch' en het werd apart vermeld op het minuutplan van het kadaster in 1832. Het in 1842/43 aan de "Fok" gebouwde gemeentehuis (grietenijhuis) van de voormalige gemeente Aengwirden is afgebroken in 1965.

De "Fok" werd in het midden van de 19e eeuw "Oude Kerkstraat" genoemd.

FONTEINKRUID

Straat in het plan Heiderijck, rondlopend door het hele plan

Besluit naamgeving van 24 januari 1996.

Fonteinkruid is een waterplant, geheel of gedeeltelijk onder water levend.

FORTUIN, DE

Zie bij "De Fortuin".

FORTUINPASSAGE

Het voetpad door en achterlangs het woongebouw aan de noord-zijde van de "Koorbeursweg" tussen de "Van Riesenstraat" en de "Van Dekemalaan".

Besluit naamgeving van 22 november 1978.

Fortuin is afgeleid van de naam van één van de aan de Molenwijk gestaan hebbende molens.

FRANCIJNTJE DE BOERSINGEL

Lopende van de "Van Dapperenstraat" langs de Kempenaerswijk tot het

"Kempenaersplein". Aangelegd in 1958. Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Francijntje de Boer werd op 18 oktober 1784 te Harlingen geboren. Haar vader was Marten de Boer, muziekmeester en schrijver aan 's lands werf. Ze was het tweede kind van een gezin van 13. In 1800 verliet ze als dienstbode de ouderlijke woning.

Onder het schrijven van vele gedichten (waaronder allerlei gelegenheidsgedichten) ontwikkelde zij haar dichterschap. Na de dood van haar moeder (1807) moest Francijntje haar plaats in het gezin innemen. De vader overleed in 1810. Hierna werd het gezin ontbonden.

Francijntje vond een betrekking bij de heer Tynhout, secretaris van Baarderadeel, en volgde diens gezin toen hij in 1814 Sneek als woonplaats kreeg.

De omgang met mensen van kennis en smaak droeg bij tot de ontwikkeling van haar talenten. Reeds in 1815 gaf ze haar eerste dichtbundel uit (bij A. Loosjes Pzn. te Haarlem). Twee jaar later volgde "Gedichtjes voor kinderen", welk werkje niet minder dan vijf drukken beleefde en in het Frans werd vertaald.

In 1828 werd zij huishoudster bij de heer Tuymelaar te Heerenveen, die zijn vrouw door de dood had verloren. De Heerenveense tijd werd haar glorieuze tijd. Verschillende dichtbundels van haar hand verschenen. Zij overleed op 7 maart 1852 en werd op 10 maart 1852 ter aarde besteld op de oude algemene begraafplaats te Heerenveen. Haar graf werd gedekt door een klein marmeren steentje waarop, geheel in overeenstemming met haar bescheidenheid en eenvoud, enkel haar naam werd vermeld : Francijntje de Boer.

D.M. van der Woude wijdde in 1941 in het Doopsgezind Weekblad (7 en 17 september) twee artikelen aan haar gedichten. Zie ook zijn artikel in de Friese Koerier van 24 december 1963. In 1973, bij ruiming van de begraafplaats kreeg met medewerking van het gemeentebestuur, het marmeren steentje een plaats in het museum.

FREDERIKLAAN, WILLEM

Zie bij "Willem Frederiklaan".

FREDERIK HENDRIKLAAN

De weg in het 'Skoatterwald', vanaf de mini-rotonde ("Cissy van Marxveldtlaan") de 2^e weg in noord- en zuidelijke richting vanaf de "Oranje Nassaulaan".

Frederik Hendrik van Oranje Nassau (1584-1647) was een zoon van Willem I van Oranje Nassau en van Louise de Coligny en gehuwd met Amalia van Solms-Braunfels.

Besluit naamgeving van 8 februari 2000.

FRISOLAAN, JOHAN WILLEM

Zie bij "Johan Willem Frisolaan".

GAASTERLANDLAAN

De laan welke evenwijdig loopt aan de "Burgemeester Falkenaweg" en de "Tolhuisweg" en de meest oostelijke verbinding vormt tussen de "Sallandlaan" en de "Montferlandlaan". Aangelegd 1963. Besluit naamgeving van 21 oktober 1963 en 17 november 1969. Zie toelichting bij "Amelandlaan".

Bij laatstgenoemd besluit zijn de oostelijke zijstraten - "De Morra", "De Fluessen", "De Brekken", "De Koevorde", "De Wielen" en "De Leyen" - bij de "Gaasterlandlaan" getrokken.

GAASTRA-WEG

Verbinding tussen de "Industrieweg" en de "Jagtlustweg", langs de rijwielen- en motorenfabriek 'Batavus'.

Aangelegd in 1953/54.

Besluit naamgeving van 14 april 1955 en 18 augustus 1958.

Andries Gaastra, geboren te Heerenveen op 28 september 1879, overleden aldaar op 18 juni 1945, begon zijn loopbaan als knecht op de nikkelfabriek van Harmsen en Nieuwenhuis aan de Parallelweg te Heerenveen (ongeveer daar waar nu de woningstichting kantoor houdt), was later werkzaam als handelsreiziger en begon in 1904 een winkel in naaimachines, fietsen, horloges enz. op de "Dracht".

Eerst waren de fietsen maar bijzaak, maar toen deze meer in gebruik kwamen begon Gaastra deze zelf te monteren en kocht ze niet meer afgewerkt. De onderdelen kwamen in hoofdzaak uit Duitsland. Na de oorlog 1914 - 1918 heeft de zaak een grote vlucht genomen en is men begonnen bepaalde onderdelen zelf te fabriceren.

In 1956 zijn de nieuwe fabrieksgebouwen op het industrieterrein te Heerenveen-zuid in gebruik genomen. Gaastra heeft zich ook bezig gehouden met de fabricage van schaatsen, carriers, bromfietsen en ziekenhuismeubilair.

GAFFEL, DE

Zie bij "De Gaffel".

GANZENWEIDE

Het stratencomplex ten oosten van de "Kattebos", ongeveer tegenover de de "Fluessen" met op twee plaatsen uitgang op de "Kattebos".

Besluit naamgeving van 10 april 1974.

De naam past in de reeks namen als "Vogelwijk", "Uilevlucht" en "Zwanedrift".

GASHOUDERSPLEIN

Het parkeerterrein, bereikbaar via de "Van Kleffenslaan", achter het ABC-winkelcentrum. Naamgevingsbesluit B&W van 31 januari 1989.

Vroeger heeft hier een gasfabriek gestaan.

GASWEG

De straat, lopende vanaf de "Sieversstraat" direct langs -ten zuiden van - het terrein van het gemeentelijk gasbedrijf (later "Gashoudersplein") en ten oosten van het postkantoor uitmondend op het "BurgemeesterKuperusplein". Besluit naamgeving van 30 juni 1975.

GEDEMPTE MOLENWIJK

Door wijziging van het straatbeeld tussen "Dracht" en "Van Dekemalaan" loopt de "Gedempte Molenwijk" nu vanaf "Breedpad" in zuid-oostelijke richting met ter hoogte van de "Molenstraat" met een knik naar de "Van Dekemalaan" met inbegrip van het voet- en rijwielpad naast Nieuwe Weme tot aan de "Zwarte Steeg".

Besluit naamgeving (wijziging) van 24 juni 1935, 30 juli 1973 en van 22 november 1978.

Oorspronkelijk liep de "Gedempte Molenwijk" van het "Breedpad" in zuid-oostelijke richting tot de Gereformeerde Kerk (raadsbesluit van 24 juni 1935). Bij dit besluit vervielen de straatnamen "Achterom", "Roode Dorp" en "Verlengde Roode Dorp".

De "Gedempte Molenwijk" werd van bestrating en trottoirs voorzien.

Langs de Molenwijk werden vroeger de houtvloten vervoerd naar de houtzaagmolen van

de familie Hiddinga. Deze molen heeft gestaan ter plaatse van de machinefabriek van fa. Mebius, later van Wijngaarden, thans vloerbedekkingszaak van Lippe Lap. Als vaarwater voor aanvoer van turf enz. kon de Molenwijk gebruikt worden door de verschillende bewoners van de "Dracht". Deze hadden er vrije opslag. Als de wijk moest worden opgeslat kregen ze hiervoor allen een aanslag. De Molenwijk is vermoedelijk reeds tussen 1600 en 1700 gegraven (staat reeds vermeld op de oudste grietenijkaarten van 1718). Op een primitieve kaart van 1780 staat ze vermeld als 'de wijk', terwijl op de hoek van de "Molenstraat(-steeg)" ook een molenstaat getekend. Bij besluit van 30 juli 1973 is het laatste deel van deze weg (vanaf de "Zwarte Steeg") gewijzigd in "Molenplein".

GEERTS WILLIGENPLEIN

Het parkeerterrein aan de "Kerkstraat", gelegen tussen "Lanenburg" en het voormalige gebouw van Sociale Zaken, met aan de noord westzijde de "Paul Krugerkade" en aan de noord-oost zijde de "Kleine Kerkstraat". Besluit naamgeving van 21 december 1988 en 7 februari 1989. Hier was in 1542 een strook grond, gelegen ten noorden van de "Lindegracht", het betekent eigenlijk, 'de wilgen van Geert'.

GEMEENTEPLEIN

Het plein aan het "Van Harenspad" voor Oenema-state (het voormalige gemeentehuis van de gemeente Schoterland, en later van de gemeente Heerenveen) met de uitlopers naar de "Minckelersstraat". Besluit naamgeving van 22 november 1978. Werd eerder ook "Van Harenspad" genoemd. Bij het genoemde besluit is de naam Gemeenteplein officieel bevestigd. De naam "Van Harenspad" is nu beperkt tot de straat langs het water.

GENERAAL

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke richting de 1^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Ernst Casimirlaan". Generaal stond voor veldheer, krijgsoverste, of tot de hoogste rang behorende officier. Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

GERANIUMSTRAAT

Van de "Zonnebloemstraat" in zuid-zuid-westelijke richting naar de "Rozenstraat" Aangelegd in 1948/49. Besluit naamgeving van 4 augustus 1949. De geranium (of beter pelargonium) is een in vele variëteiten voorkomende potplant voor binnen of buiten.

GERRITSMASTRAAT, C

Zie bij "C. Gerritsmastraat".

GIJSBERT JAPIX-STRAAT

Korte verbinding tussen de "Burgemeester Falkenaweg" en de "Luitzen Wagenaarstraat" / "Eeltje Halbertsmastraat".

Aangelegd in 1940/41. Besluit naamgeving van 28 mei 1941.

Gijsbert Japix (1603 - 1666), Fries dichter; vertegenwoordiger van de renaissance in thema's, stijl en taal, in het Fries; zijn poëzie en proza is verzameld in de 'Friesche rymlerye' (1668); de Gijsbert Japixprijs is een literaireprijs van de provincie Friesland.

GOGHLAAN, VAN

Zie "Van Goghlaan".

GOLFCLUB (vervallen)

In het recreatieplan Heidemeer - gerekend vanaf "De Zanden" - het 1e zijpad links van de straat genoemd "Heidemeer", gedeeltelijk evenwijdig aan de "Rotstergaasterweg". Besluit naamgeving van 12 mei 1995 en 7 april 1997.

Een golfclub is een attribuut waarmee de bal geslagen wordt bij de golfsport. Bij laatstgenoemd besluit (op verzoek)omgedoopt in "Golfwaan".

GOLFLAAN

In het recreatieplan Heidemeer - gerekend vanaf "De Zanden" - het eerste zijpad links van de straat genoemd "Heidemeer", gedeeltelijk evenwijdig aan de "Rotstergaastweg". Besluit naamgeving van 7 april 1997. Ter voorkoming van verwarring is deze naam - op verzoek van aanwonenden - in de plaats gekomen van de naam "Golfclub".

GOLFPAD

In het recreatieplan Heidemeer - gerekend vanaf "De Zanden" - het 2e zijpad links van de straat genoemd "Heidemeer".

Besluit naamgeving van 21 maart 1994.

Een zeer passende naam voor een pad op het golfveld.

GOOILANDLAAN

De dichtbij en evenwijdig aan de spoorbaan gelegen laan, welke met twee haakse bochten aan het begin en einde aansluit op de "Amelandlaan".

Aangelegd in 1963.

Besluit naamgeving van 21 oktober 1963.

Zie toelichting bij de "Amelandlaan".

GOVERNEUR

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke richting de 1^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Frederiklaan".

Een gouverneur was landvoogd, bestuurder of vertegenwoordiger van de Koning(in).

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

GRAAF

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in zuidelijke richting de 3^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan".

Graaf is een adellijke titel.

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

GRAAFSCHAPLAAN

De laan (met zijpad en parkeerpleintje), welke met twee haakse bochten aan het begin en einde aansluit op de "Veluwelaan".

Aangelegd 1963.

Besluit naamgeving 21 oktober 1963.

Zie toelichting bij de "Amelandlaan".

GREIDEN, DE

Zie bij "De Greiden".

GRIEND

Zijstraat van de "Pim Mulierlaan" bij het ijsstadion Thialf.

Besluit naamgeving van 24 januari 1996.

Aansluiting is gezocht bij de straatnaamgeving op de Akkers, omdat deze straat voor auto's alleen vanaf die kant bereikbaar is. Griend is een eiland in de Waddenzee.

Zie de toelichting bij de "Amelandlaan".

GRINDWEG (vervallen)

Onofficiële benaming voor de weg die in 1948 officieel werd genoemd "Prinses Wilhelminaweg" later officieel gewijzigd in "Koningin Wilhelminaweg".

GROTESTRAAT, MELCHIOR DE

Zie bij "Melchior de Grotestraat".

GRUTTOSTRAAT

De straat in het bestemmingsplan De Greiden welke in noordoostelijke richting loopt van het noordwestelijk einde van de "Tureluurstraat" (bij de "Valk") en vervolgens afbuigt in zuidoostelijke richting tot aan de "Tureluurstraat", met inbegrip van de noordoostelijke verbinding met de "Ds Kingweg".

Aangelegd 1966/67. Besluit naamgeving van 20 februari 1967.

De grutto is een plevierachtige vogel met lange, veelal rechte snavel en hoge poten; broedt in weilanden.

G. VAN SCHOUWENLAAN, DR

Zie bij "Dr. G. van Schouwenlaan"

HAANSTRAAT, EKKE DE

Zie bij "Ekke de Haanstraat".

HALBE BINNERTSSTRAAT, MR.

Zie bij "Mr. Halbe Binnertsstraat".

HALBERTSMASTRAAT, EELTJE

Zie bij "Eeltje Halbertsmastraat".

HARCKESSTRAAT

De weg in het uitbreidingsplan "Skoaterwâld", gerekend uit noordelijke richting de 6^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Lodewijklaan".

In dit gebied is gekozen voor de namen van personen, welke in dienst waren of diensten verleenden aan de Friese Nassau's.

Inte Harckes was rond 1680 bottelier.

Besluit naamgeving van 26 augustus 2003.

HARENPLEIN, ERNST VAN

Zie bij "Ernst van Harenplein".

HARENSPAD, VAN

Zie bij "Van Harenspad".

HARINGSPAD (vervallen)

Zie bij "Van Harenspad".

HASKERUITGANG

De in noord-westelijke richting lopende hoofdontsluitingsweg in het bestemmingsplan De Greiden, beginnende bij de "Oude Veenscheiding" (nabij de Munt-flats) tot aan de "Weinmakker".

Besluit naamgeving van 25 mei 1970, 22 november 1978 en 10 september 1987.

Het gedeelte vanaf de "Oude Veenscheiding" tot ongeveer de Veenscheiding is in 1970 eerst aangelegd. De verlengingen kregen bij genoemde besluiten ook deze naam.

'Uitgang' is een eeuwenoude benaming, welke in onbruik is geraakt (bijv.

Westernverderuitgangen, Hornsteruitgangen enz.)

HAVIKSHORST

De straat, gelegen in het bestemmingsplan De Greiden, lopende vanaf de "Wiekslag" in westelijke richting en daarna afbuigend in zowel zuid-zuid-westelijke richting als in noord-noord-westelijke richting, (tussen "Sperwer", "Oude Veenscheiding" en "Kattebos").

Besluit naamgeving van 9 oktober 1987.

Betekenis : hoog en ruig nest van een havik.

HAZELAAR

Straat vanaf de "Kastanjelaan" in ongeveer oostelijke richting tot het Hepkema's bos.

Besluit naamgeving van 26 november 1996.

In dit gebied zijn de straten vernoemd naar een boomsoort.

HEBBESSTRAAT, H.

Zie bij "H. Hebbesstraat".

HEERENHAGE

De service-flat ten noorden van de "Tjotter" inclusief de parkeergelegenheid.

Aangelegd in 1972.

Besluit naamgeving van 13 maart 1972.

HEERENSTRAAT (vervallen)

Kreeg de naam bij raadsbesluit (Aengwirden) van 20 mei 1932, werd bij raadsbesluit van (Heerenveen) 8 december 1936 vernoemd in "K.R. Poststraat".

HEERENSSTRAAT, KOOL VAN

Zie bij "Kool van Heerensstraat"

HEERENVEENS KANAAL

Het kanaal dat loopt vanaf de Veenscheiding tot aan het Deel, voorzover gelegen binnen de gemeente Heerenveen.

Besluit naamgeving van 31 oktober 1985

Deze naam was reeds in gebruik bij Provinciale Waterstaat en werd aldus overgenomen. Aangezien de nieuwe gemeentegrens in het midden van het nieuwe kanaal ligt, werd over de naamgeving overleg gepleegd met de gemeente Skarsterlân. De raad van deze gemeente besloot bij haar besluit van 29 augustus 1985 voor haar deel ook deze naam te geven.

HEIDEBUREN

De noordzijde van de Schoterlandse Compagnonsvaart van de "Nieuwstraat" tot en met het eerste huis voorbij de "Voormeerweg" (dus tot "Het Meer").

Een deel van de "twee gemene roeden" aan de noordkant van de vaart (gereserveerd voor het wegverkeer).

Vermoedelijk is hier vroeger een heideveld geweest, maar dit was stellig al vóór 1600.

De vroegere balsteenbestrating werd 1895 - 1897 door een klinkerbestrating vervangen.

Het trottoir werd aangelegd in 1934/35. In 1967/68 werd de straat in het kader van het "kolkplan" aanmerkelijk verbeterd.

HEIDEMEER

De straat in het recreatieplan "Heidemeer" vanaf "De Zanden" in ongeveer zuidwestelijke richting - bijna evenwijdig aan de "Rotstergaasterweg" en overgaand in het fietspad/voetpad door het recreatiegebied "De Heide".

Besluit naamgeving van 21 maart 1994. Aan deze straat werd in eerste instantie de naam "Brunel" gegeven maar bij besluit van 21 maart 1994 gewijzigd in "Heidemeer".

HEIDEMEER, RECREATIEPLAN

Zie bij "Recreatieplan Heidemeer".

HEIDEPAEDSJE, 't

Zie bij "'t Heidepaedsje".

HEIDERIJCK

Het uitbreidingsplan aan de Rottumerweg.

HEIDETUNNEL

De tunnel (onder de spoorbaan) met fiets/voetpad tussen het "Akkersplein" en "De Zanden".

Besluit naamgeving van 20 januari 1984.

Is een veel gebruikt fiets/voetpad van het centrum naar het uitbreidingsplan De Heide.

HELMHOUT, IT

Zie bij "It Helmhout".

HELOMALAAN, VAN

Zie bij "Van Helomalaan".

HEMSTRAAT, PIET VAN DER

Zie bij "Piet van der Hemstraat".

HEPKEMA STRAAT, JACOB

Zie bij "Jacob Hepkemastraat".

HEPKEMA'S BOS

Bos tussen de "Thialfweg" (oostelijk van het "Tjongerschansplein") en de "Lyceumstraat".

Zie ook de "Jacob Hepkemastraat".

HEREMAWEG

Van de "Marktweg" in Oudeschoot in ongeveer westelijke richting tot de spoorwegovergang.

Oude weg, in 1956 verbreed en verbeterd. In 1970 geasfalteerd en verbreed, tegelijk met een deel van de "Rotstergaastweg".

Besluit naamgeving van 20 februari 1967.

Deze weg kreeg eerst bij besluit van de raad van 11 september 1950 de naam "Stationsweg", toen behorend tot Oudeschoot. Na de inlijving bij Heerenveen waren er een Stationsweg en een Stationsstraat, ter voorkoming van verwarring werd deze straat bij genoemd raadsbesluit vernoemd.

Bij de aanleg van de spoorlijn Zwolle-Leeuwarden werd het stuk Meppel-Heerenveen in januari 1868 geopend (Heerenveen-Leeuwarden pas in september van dat jaar). Het was eerst de bedoeling tussen Wolvega en Heerenveen geen halte temaken, maar door toedoen van Mr. O.R. van Andringa de Kempnaer, lid van de Eerste Kamer der Staten-generaal, is er eerst een halte en later een station gekomen, dat in 1948 is opgeheven (de halte wordt sinds plm. 1969 weer gebruikt voor dekunstijsbaan).

De weg komt (zonder benaming) reeds voor op de kaart van Schotanus/Halma van 1718, als onderdeel van de weg naar Nijeschoot en Rottum/Rotstergaast maar is waarschijnlijk zeer veel ouder en mag wellicht gezien worden als het westelijk verlengde van de "Binnenweg" (nu "Schoterlandseweg") over de diluviale zandrug. De "Stationsweg" werd bij raadsbesluit van 20 februari 1967 omgedoopt tot "Heremaweg" naar het nabijgelegen Heremastate (op de hoek van de "Marktweg" en de "Heremaweg").

Met betrekking tot de geschiedenis en de bewoning van Heremastate het volgende:

Fokke Bienema, geboren te Dantumawoude op 16 januari 1790 en overleden op Heremastate op 3 december 1832, was ontvanger der belastingen, kapitein vande Friese schutterij, raadslid van Schoterland, lid van Provinciale- en Gedeputeerde Staten van Friesland, huwde op 20 augustus 1810 met Amelia Wiskje de Swart, die geboren was op Heremastate of Groot Herema te Zweins. Fokke heeft het buitenhuis onder Oudeschoot (nu "Marktweg"), laten bouwen ter ere van zijn vrouw, de naam gegeven van haar geboortehuis. De kinderen uit dit huwelijk, zeven in getal, werden in het nieuwe Heremastate geboren. Het eerste was een zoon, Epke (Roos van Bienema) die werd geboren op 15 mei 1811. Deze Epke trouwde (eerste huwelijk) met Riemkje Lunia Cats (overleden 1861). Hun vier kinderen werden ook alle op Heremastate geboren. In augustus 1847 werd Heremastate uit de hand te koop aangeboden.

HERENHOF

De verbindingsweg van de "Herenwal" met de "Schoolstraat" en het doodlopende stukje in ongeveer zuidelijke richting, t.b.v. de nieuwbouw op het 'lân' tussen de "Herenwal", "Schoolstraat", "Stationsplein" en "Stationsstraat".

Besluit naamgeving van 12 december 2000.

HEREN STRAAT

Zie bij "Heerenstraat".

HERENWAL

Ten westen van en langs de Herensloot, van de Herenwalsterbrug (bij "Breedpad") tot de

Schansterbrug bij de "Dubbele Regel".

Heeft zijn naam te danken aan de hierlangs lopende Herensloot. Deze Herensloot werd spoedig na 1551 (oprichting van de Dekema-, Cuijck- en Foeys-veencompagnie) gegraven voor afvoer van het overtollige veenwater en van turf. De "Herenwal" is het oudste gedeelte van Heerenveen; er stonden reeds huizen vóór de bebouwing (als gevolg van de vervening door "D.C.F.-compagnie) elders in de plaats is begonnen (1551 eerste huis bij de hoofdbrug). De "Herenwal" lag tot 1 juli 1934 (wet 'Heerenveen-Een') in de gemeente Haskerland (thans Skarsterlân) en bestond eertijds uit drie delen: de "Herenwal" ongeveer tot de Stationsbrug, de "Geile" ongeveer tot de pastorie en de "Schans" het noordelijk deel. De bewoners bestonden hoofdzakelijk van de scheepvaart. In het midden van de 19e eeuw waren er nog twee scheepshellingen. De aan de "Herenwal" staande N.H.-kerk is waarschijnlijk gebouwd (eerste steen gelegd in 1775) op de grondslagen van een oudere kerk (H.Johannes) - volgens andere bronnen stond het oude kerkje bij het kerkhof aan de "Jousterweg" (afgebroken in 1713 à 1715) en bestaat uit een rechthoekig schip met 3/8 sluiting. In de voorgevel een steen met opschrift en wapen. Voor de kerk twee hekslijpers waarop liggende leeuwen. In 1542 stonden aan de "Herenwal" al enkele huizen aan een in slechte staat verkerende watergang (voorganger van de Herensloot). Het graven van de Herensloot was in 1557 gevorderd tot Akkrum. Op 26 augustus 1876 werd aanbesteed 'het maken van een stenenwalmuur te Nijehaske vanaf de scheiding met Schoterland (het brugje over de Veenscheiding) tot de opslag bij de basculebrug'. In 1900 werden de keien van de "Herenwal" vervangen door 'straatklinkers'. Het oude ophaalbrugje aan de mond van de Engelenvaart werd in 1934 door een nieuwe (bascule-) brug vervangen. Dit geschiedde mede in het kader van de verbetering van de Engelenvaart tot '2e klasse vaarwater'.

HERTOG

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in zuidelijke richting de 2^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan". Een hertog was leger-aanvoerder, later een hoog adellijke titel. Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

HERTSHOOI

Straat in het plan Heiderijck, van "Hoefblad" in ongeveer noord-westelijke richting, evenwijdig aan "De Zanden", eindigend op een fietspad het "Lavendelpad".

Besluit naamgeving van 24 januari 1996.

Hertshooi is een andere naam voor het Sint-Janskruid een in het wild groeiende plant, die volgens het volksgeloof beschermt tegen onweer en brand.

HESSELSTRAAT

Lopende van het noord-westelijk eindpunt van de "Surinamesingel" met een hoek naar de "Van Dapperenstraat".

Aangelegd in 1958/59. Besluit naamgeving van 17 maart 1958.

Franciscus Hessel, werd geboren te Maastricht op 7 januari 1793 en overleed te Heerenveen op 2 maart 1862. In 1814 vestigde hij te Heerenveen een boek- en papierhandel. Spoedig werd hij drukker en uitgever. In 1829 verscheen het eerste nummer van het 'Nieuws- en advertentieblad voor het arrondissement Heerenveen', het eerste zodanige periodiek hier ter plaatse. Reeds in 1817 verscheen 'Geographische Beschrijving der 31 Friesche Grietenijen'. De zaak is aan de oostzijde van de "Dracht" begonnen, later naar de overkant verplaatst, waar nu de boekhandel Binnert Overdiep is gevestigd. De Erven Hessel hebben in 1897 de zaak verkocht. Franciscus Hessel is lid geweest van het Burgerlijk Armbestuur der voormalige gemeente Schoterland.

HET BAKEN

Het gebouw op de hoek van de "Sieverstraat" en de "Minckelersstraat".

Besluit naamgeving van 10 september 1987.

Op de plaats van het huidige gebouw stond voorheen een verenigingsgebouw met die naam.

HET MEER

Lopende vanaf de "Heideburen" en de "Nieuweburen" bij "De Opslach" tot de grens met 'De Knipe', ongeveer 50 meter noord-oostelijk van de "Woudsterweg".

Werd in 1852 bestraat (althans verhard), in het kader van aanleg van de straatweg Heerenveen - Langezwaag.

Besluit naamgeving van 30 januari 1951.

Het Meer is oorspronkelijk een langgerekte buurtschap. Tot 1841 was hier, nabij de voormalige Asbrug, de R.K. kerk van Heerenveen. Na de tweede wereldoorlog is "Het Meer" administratief bij Heerenveen getrokken en is sindsdien geenafzonderlijk dorp meer maar een straatnaam (raadbesluit van 30 januari 1951).

Voor wat betreft de betekenis van de naam 'Het Meer' citeren wij hier een artikeltje van de hand van W.H. overgenomen uit het Nieuwsblad van Friesland van 9 juni 1933.

"Gewoonlijk wordt de naam 'Het Meer' gehouden voor het Nederlandsche woord "meer", waarmee een waterplas wordt aangeduid. Friesch sprekenden en schrijvenden 'vertalen 'het dan ook met "it Mar". Zulks is echter onjuist en op die wijze wordt een echt, oud Friesch woord geweld aangedaan. De naam "Het Meer" heeft n.l. niets met een waterplas te maken en de Friesche naam is niet Mar, doch Mear of Maer. Dit oude woord betekent niets anders dan grens of grensscheiding. Zoo is in de oude Friesche stukken b.v. sprake van de "Hemriks Maer". waarmede wordt bedoeld de grens van de hemrik, meestal een sloot. In het onderhavige geval is It Mear de oude Friesche naam voor de grens tusschen Aengwirden en Schoterland. Men meent wel eens, dat de naam zou ontstaan zijn door vroeger hier aanwezige plassen. Zulks is echter niet het geval; het woord is veel ouder dan de veenplassen die vroeger ten noorden van it Mear lagen. Ten aanzien van de plaatsnaam Het Meer heft het Nederlandsch ons dus parten gespeeld en op een dwaalspoor gebracht. Zulks komt met aardrijkskundige namen in Friesland wel vaker voor. Noot: waarschijnlijk is W.H. Willem Hielkema, geb. 1888 Gorredijk, overl. 1944 Leeuwarden, journalist o.a. Leeuwarder Courant.

Zie verder ook het uitgebreide artikel over deze naamgeving van de heer Westerdijk in de Veenbrief van april 2001.

Bij de oprichting van de Dekema-, Cuijck- en Foeys-veencompagnie, was het Meer een groot veenmoeras. Voor de drooglegging hiervan in de 16^e eeuw werd eerst de Heeresloot/Compagnonsvaart gegraven, waardoor het overtollige water kon worden afgevoerd. De boeren in Akmarijp en Terhorne deden de Compagnons een proces aan, daar zij er niet van gediend waren dit vuile water bij hun landerijen te hebben. De macht van de heren Compagnons was toen al zo groot, dat geen enkele advocaat in Leeuwarden de belangen van deze boeren durfde verdedigen. Dit was overigens wel begrijpelijk, omdat van Dekema lid was van de Hove van Friesland, waarvoor ze moesten verschijnen.

Het herenhuis 'Voormeer' dateert van plm. 1600 en is in 1800 grondig verbouwd.

In het kader van het Prinsenvijkplan is in 1969/70 de Schoterlandsche Compagnonsvaart tot in De Knipe gedempt en van een asfaltwegdek voorzien.

HET VEN

De waterplas in het recreatiegebied De Heide.

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Een ven is een meertje met helder water, meestal op de heide en op natuurlijke wijze ontstaan. Dit ven is door zandwinning ontstaan.

H.HEBBESSTRAAT

Verbinding in noordoostelijke richting van de "Burgemeester Falkenaweg" met de "Coehoorn van Scheltingaweg" (langs de voorzijde van 'Marijke Hiem').

Aangelegd in 1949/50. Besluit naamgeving van 26 januari 1950.

Hebbe Hebbes, geboren te Wierum (Westdongeradeel) op 15 augustus 1850, overleden te Wolvega op 15 september 1931, was burgemeester van de voormalige gemeente Schoterland van 1 maart 1906 tot eind april 1928. Hij volgde de heer Lambertus Foets

Gzn. op, terwijl de heer J.J.G.S. Falkena zijn opvolger werd. Hij vestigde zich in Heerenveen, Aengwirden, op 11 mei 1906 komende van Delfzijl. Uit het bevolkingsregister van Schoterland werd hij op 30 april 1928 afgeschreven wegens vertrek naar Beetsterzwaag. Hij heeft daarna ook in Groningen gewoond. Voordat hij burgemeester van Schoterland werd was hij respectievelijk officier van het Oost-Indische leger, burgemeester van Zuidbroek en burgemeester van Delfzijl. Hij was ridder in de orde van Oranje Nassau.

HIDDINGASTRAAT

Lopende van de "Tuymelaarstraat" in zuid-oostelijke richting tot de de "Koorbeursweg". Aangelegd in 1949/50, verbreed in 1955/56.

Besluit naamgeving van 26 januari 1950 en 6 augustus 1953.

Het verlengde hiervan - nu gescheiden door de "Koorbeursweg" - tot aan de Mr. Halbe Binnertstraat", had oorspronkelijk ook deze naam, maar werd bij laatstgenoemd besluit vernoemd in "Kempenaerssingel".

Genoemd naar de bekende familie Hiddinga, die reeds vóór 1700 in bescheiden wordt genoemd en waarvan de laatste afstammelingen (in rechte lijn) in de tweede helft van de 19e eeuw uitstierven (en in Nieuweschoot begraven zijn). Deze familie exploiteerde lange tijd de houtzaagmolen 'De Fortuin' aan de "Dracht". Deze molen staat als 'zaagmolen' getekend op een primitieve kaart van 1780. De familie heeft enkele leden van de rechterlijke macht opgeleverd.

HOEFBLAD

Oost-west lopende ontsluitingsweg aan de noordkant van het woongebied in het bestemmingsplan de Heide van "De Zanden" tot het fiets- voetpad "De Dreef".

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Naam is ontleend aan heideflora. Hoefblad is een plant met paardehoefvormige bladen.

HOFLAAN

De straat vanaf de rotonde "Burgemeester Falkenaweg"/"Rottumerweg" in noord-oostelijke richting naar de begraafplaats, daar overgaand in "Binnenweg".

Besluit naamgeving van 26 november 1996.

HOFNAR

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke richting de 2^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Willem de Zwijgerlaan".

Een hofnar was de figuur, die met zijn dwaasheden en klinkslagen zijn meester moest vermaken.

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

HOMANSTRAAT

De weg in het uitbreidingsplan "Skoaterwâld", gerekend uit noordelijke richting de 7^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Lodewijklaan".

In dit gebied is gekozen voor de namen van personen, welke in dienst waren of diensten verleenden aan de Friese Nassau's. Hans Hendrik Homan was vanaf 1718 hovenier.

Besluit naamgeving van 26 augustus 2003.

HONSDRAF

Noord-zuid lopende straat tussen "Ereprijs"(tussen flatgebouwen Populier en Els) en het "Blauwgras" in het bestemmingsplan De Greiden, voor een deel parallel lopende aan de "Haskeruitgang".

Besluit naamgeving van 7 april 1978.

Er is aansluiting gezocht bij de straatnamen in dit gebied van De Greiden. Deze straatnamen zijn afgeleid van namen van water- en moerasplanten.

HOOFDBRUG

Het gebouw op de hoek van de "Dracht" en het "Van Harenspad".

Besluit naamgeving van 10 september 1987.

Het gebouw is genoemd naar de brug welke vroeger de verbinding vormde tussen de "Dracht" en de "Vleesmarkt" over de Schoterlandse Compagnonsvaart.

HOOFDSTRAAT (vervallen)

Kreeg deze naam bij het raadsbesluit van 9 december 1925 en werd bij besluit van 15 januari 1946 vernoemd in "J.H.Kruisstraat".

HOOPSTEDE

Het woongebied gelegen in het uitbreidingsplan Nijehaske, oostelijk van en tweemaal uitkomend op de "Sponturf".

Besluit naamgeving van 1 februari 1988.

Hoopstede is de plaats waar de gestoken turf te hoop werd gezet of de lokatie van opslag van turf.

HOPMAN

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke richting de 6^e verbindingsweg tussen de "Frederik Hendriklaan" en de "Ernst Casimirlaan".

Een hopman was de aanvoerder, kapitein van een legeronderdeel.

Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

HORNSTRAHOF

De straat op het terrein van de voormalige "S.K. Hornstraschool" (huishoudschool) aan de "Anjelierstraat", tussen de "Asterstraat" en de "Cliviastraat".

Besluit naamgeving van 27 mei 1994.

De naam is ontleend aan de voormalige school, terwijl deze de naam ontleende aan haar oprichter en eerste voorzitter S.K. Hornstra (1889 -1961), veehouder, later kassier van de Boerenleenbank te Oudeschoot.

HORNSTRAWEG, K.J.

Zie bij "K.J. Hornstraweg".

HOUTDRAAIER

De straat op het business-park Friesland vanaf de "Haskeruitgang" in ongeveer zuid-westelijke richting tot de "Skrynmakker". Besluit naamgeving van 30 december 1988.

Een houtdraaier is een ambachtsman die gedraaid houtwerk maakt.

HUISMANSTRAAT

Door de uitbreiding van het Abe Lenstrastadion en de bouw van Sportstad is wijziging nodig, wordt :

De weg van af de "Abe Lenstra boulevard" zuidelijk van het stadion en aan de oostkant afbuigend naar het noorden tot aan de hoofdingang. Besluit naamgeving van 9 december 2003. was :

De straat vanaf de "Atalantstraat" langs de zuid-west en zuid-oostzijde van het "Abe Lenstra stadion" naar de "Stadionweg" (oostelijke structuurweg).

Besluit naamgeving van 27 mei 1994. Als hommage aan de glorie van de VV Heerenveen in de beginjaren '40 is alsnog gekozen voor de namen van bekende personen, mede omdat ook het stadion "Abe Lenstra Stadion" is genoemd. In dit geval van de toenmalige voorzitter van de vereniging. Hendrik Huisman (1903 - 1986), geboren te Bolsward, was van mei 1942 tot 16 februari 1947 secretaris van de gemeente Heerenveen. Hij was voorzitter van de voetbalvereniging van 1940 tot 1947. In 1947 werd hij benoemd tot burgemeester van de gemeente Weststellingwerf. En kwam vervolgens op 1 februari 1963 terug als burgemeester van de gemeente Heerenveen en bleef dit tot 1 februari 1969.

IEPENLAAN

De meest westelijke verbinding tussen de "J.H. Kruisstraat"(vroeger "Hoofdstraat") en de "Schans". Aangelegd in 1925. Besluit naamgeving (Aengwirden) van 9 december 1925. In dit gebied zijn de straten genoemd naar boomsoorten.

IJZERWEG

De meest noord-westelijke verbinding tussen de de "Uraniumweg" en de "Nikkelweg". Aangelegd in 1963/64. Besluit naamgeving van 23 december 1963. De straten op het industrieterrein in Heerenveen-zuid zijn genoemd naar metalen. Zie ook onder Inleiding (commentaar).

INDUSTRIEWEG

De weg op het industrieterrein in Heerenveen-zuid, gedeeltelijk evenwijdig aan en oostelijk van de spoorbaan, beginnende bij de "Heremaweg" en later afbuigend naar de "Wolvegasterweg". Aangelegd in 1953/54 en verlengd in 1958 (tot "Wolvegasterweg"). Besluit naamgeving van 14 april 1955, 18 augustus 1958 en 12 december 2000. Deze weg heeft zijn naam te danken aan het in 1954/55 aangelegde en in 1958 uitgebreide industrieterrein, op de plaats waar vroeger de tuinen waren van het buiten 'Jagtlust' te Oudeschoot (afgebroken 1875). Dit buiten werd hetlaatst bewoond door Mr. O.R. van Andringa de Kempnaer, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal (overleden op 8 augustus 1868 te Neuwahr).

IN 'T VELD-STATE, JORIS

Zie "Joris in 't Veld-State".

IT BÛTLÂN

Het te ontwikkelen woongebied ten zuiden van "Het Meer". Besluit naamgeving van 22 november 1978. Naam ontleend aan het Friese begrip voor onbemalen land.

IT DOK

De 4e zijweg, van de "Wetterwille" in noord-westelijke richting. Besluit naamgeving van 30 december 1988. Aan de verlengingen van deze weg, werden eveneens de naam "It Dok" gegeven. Besluit naamgeving B&W van 3 maart 1992, en 24 januari 1996. Een dok is een afsluitbaar of drijvend toestel om schepen in te herstellen.

IT FOARDEK

Vanaf de "Jousterweg"(iets westelijk van de begraafplaats) in ongeveer zuid-oostelijke richting, met in de knik en aan het einde haaks afbuigend naar het zuid-westen (aan beide zijden van de haven) en beide keren eindigend in een 'keer-cirkel', de meest zuidelijke arm heeft aan de oostkant een uitgang op het fietspad in het bestemmingsplan Nijehaske. Besluit naamgeving van 12 november 1992. In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen.

IT HEIDEPÆDSJE

Zie bij "'t Heidepaedsje".

IT HELMHOUT

Vanaf "De Bolster" met twee-armen naar de "De Reling" in het bestemmingsplan Nijehaske. Besluit naamgeving van 12 november 1992. In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen.

IT KYLBLOK

Aan de tweede zijstraat van "It Dok", lopende in westelijke richting tot "De Ynfearst" op het industrieterrein Kanaal.

Besluit naamgeving van 3 maart 1992.

Genoemd naar een hulpstuk bij het vastzetten van een schip in een dok.

IT RÛM

Vanaf het eindpunt van "De Warring bij "De Wimpel" in noordwestelijke richting, doodlopend bij het Heerenveens Kanaal in het bestemmingsplan Nijehaske (3e fase).

Besluit naamgeving van 12 november 1992.

In dit gebied zijn de straten genoemd naar onderdelen van (turf-) schepen.

JACOB HEPKEMA STRAAT

Lopende vanaf de "Fok" in noord-oostelijke richting naar de "Van Maasdijkstraat".

Het oostelijk (brede) gedeelte, met plantsoen werd aangelegd in 1932. Het westelijk daarvan gelegen deel, tot de "Fok", is al vóór 1915 aangelegd door de heer Jacob Hepkema.

Besluit naamgeving (Aengwirden) van 20 februari 1925.

De reeds in gebruik zijnde naam voor deze straat werd door de raad van Aengwirden in zijn vergadering van 20 februari 1925 officieel bevestigd.

Als één der motieven voor deze officiële naamgeving gold ook, dat de familie de zogenaamde Hepkema's bosjes (bij de "Thialfweg") gratis voor het publiek toegankelijk stelde.

Jacob Hepkema werd geboren te Oudeschoot in 1845 en overleed te Leeuwarden in 1919. Zijn vader was herbergier in Oudeschoot. Jacob bezocht de Fransche school van Monsieur Schepers en werd opgeleid tot onderwijzer. Hij heeft ook voor de klas gestaan, o.a. in Doniaga. Later werd hij compagnon van de boekhandelaar en uitgever (van de Heerenveense Courant) Hingst, gevestigd in het pand aan de "Vleesmarkt", waar nu het Evangelisch Boekhuis "De Brug" is gevestigd (laatstelijk boekhandel Sevensma). Hij stichtte in 1874 het Nieuws- en Advertentieblad (Hepkema's Courant) in een gebouw aan de (nu gedempte) Molenwijk. Deze krant verscheen later tot 1952 onder de naam Nieuwsblad van Friesland. De drukkerij c.a. werd ongeveer in 1908 overgebracht naar de "Stationsstraat". Het pand werd later gebruikt door zaadhandel Wouda en is inmiddels afgebroken en met andere panden vervangen door een flatgebouw.

JAGTLUSTWEG

De weg van de "Heremaweg"(voorheen "Stationsweg") tussen en evenwijdig aan de "Marktweg" en de "Industrieweg" tot het noord-oost lopende deel van de "Industrieweg" op het industrieterrein in Heerenveen-Zuid. De weg is niet meervoor doorgaand verkeer geschikt, ter hoogte van de Batavus-fabriek partikulier terrein. Aangelegd in 1958.

Besluit naamgeving van 18 augustus 1958.

Het buiten 'Jagtlust' heeft gestaan op het terrein van drukkerij Jongbloed (voormalig Tektronix). Overgebleven zijn nog enkele stukken van de kelder en van de vijver, terwijl het boerderijtje (voorheen H.Woudstra) als tuinmanswoning bij het buiten behoorde. Op de kaart van Schotanus van 1718 komt het buiten reeds voor en is dan eigendom van de familie Bouricius. Het was toen vermoedelijk een stemdragende zathe met een paar kamers voor de eigenaar. In 1789 is het voorhet eerst vermeld in het reëel-kohier als 'een buitenplaats met huizinge, hovinge en hiemenge, met wandelbos en wallen'. Het is dan eigendom van de grietman Martinus van Scheltinga (1777 - 1795), die het uit de boedel van zijn oom Grietman Menno Coehoorn van Scheltinga (1715 - 1777) zal hebben geërfd, als voogd van zijn dochter Martha Kinnema van Scheltinga. In het kohier staat tenminste vermeld "Nomen Filiaie", hetgeen vrij vertaald betekent "op naam van zijn dochter". Deze Martha (1774 -1847) wasgenoemd naar haar oud-tante Martha Kinnema van Scheltinga, de vrouw van de eerder genoemde grietman Menno Coehoorn van Scheltinga (zie de wapenbor den boven de kerkdeuren van Nijehorne en Oudeschoot). Martha trouwde in 1801 met Pompejus Onno van Vierssen(1765 - 1852), eerst officier en later Maire van Knijpe (1811 - 1816), daarna grietman van Weststellingwerf (1816 -

1820) en grietman van Schoterland (1820 -1833). Het huwelijk bleef kinderloos. Martha woonde te Oudeschoot, haar echtgenoot in Heerenveen. In 1832 verkocht Martha het buiten aan Jan Berend Wouters (vader van Julia, die de Wouterstichting in het leven riep). Deze verkocht het in 1845 aan Jhr. Mr. Onno Reint van Andringa de Kempenaer, na wiens dood (1868) het buiten in verval geraakte. Het werd geërfd door Mr. Pieter Heringa Cats en na diens dood door Joh. Bieruma Oosting, wiens erven het op afbraak lieten verkopen (1875). Jagtlust moet een vrij laag gebouw zijn geweest met 22 kamers - in huize Oranjestein te Oranjewoud bevindt zich nog een afbeelding ervan en twee foto's in het museum. Jhr. Andringa de Kempenaer was een bekend landontginning en had een modelboerderij naast de voormalige zuivelfabriek - nu meubel-boerderij.

JAMES WATTLAAN

Zie bij Oudeschoot.

JAN GIJSE WEENINKSTRAAT (vervallen)

Van de "Sieger van der Laanstraat" (noord-west einde) in ongeveer zuid-westelijke richting tot het ontmoetingspunt van de "Hiddingastraat" en de "Kempenaerssingel". Aangelegd in 1949.

Besluit naamgeving van 26 januari 1950 en van 1 mei 1973

Jan Gijse Weenink was een bekend houtkoper en houtzaagmolenaar. Hij had de zaak van de familie Hiddinga aan de "Dracht" gekocht en zijn naam wordt nog al vaak vermeld in de jaren 1850 en later. Hij was onder anderen lid van de Kamer van Koophandel. Hij woonde in een pand aan de "Dracht" schuin tegenover de voormalige Koornbeurs, welk huis hij moet hebben laten bouwen. Later heeft hij zijn zaken overgedaan aan de heer A. van Riesen. Jan Gijse Weenink was geboren te Zutphen op 14 juni 1828. In 1870 vertrok hij weer naar zijn geboorteplaats.

Bij laatstgenoemd besluit is de naam gewijzigd in "Koornbeursweg", de hoofdverbindingsweg van het centrum naar De Greiden).

JAN MANKESLAAN

Van de "Burgemeester Falkenaweg" in noord-oostelijke richting (in het verlengde van de "Mr Halbe Binnertstraat) tot aan de samenkomst van de "Karst de Jongweg" en "Alma Tademaweg". Het laatste deel heeft een groenstrook in het midden.

Aangelegd in 1953/54 en verlengd in 1958.

Besluit naamgeving van 19 november 1953 en 18 augustus 1958.

Jan Mankes (1889 -1920), Nederlands schilder en graficus; verwant aan Verster en Matthijs Maris en beïnvloed door de Japanse houtsneden; voorstellingen van dieren, stillevens en landschappen in lyrische stijl, zeer broos en verstillend van atmosfeer.

Hij werd geboren in Meppel en was na het verlaten van de school enige tijd werkzaam in een drogisterij en een paar schildersbedrijven in Delft. Vervolgens van zijn 15e tot 18e jaar in de glasschilderfabriek van Schouten ook in Delft. In 1909 verhuisde hij met zijn ouders naar Het Meer, waar zijn vader was geboren. Zijn grootvader dreef er een houthandel. Hier leerde hij zijn toekomstige vrouw kennen, de eerste vrouwelijke doopsgezinde dominee in Nederland Annie Zernike. Na hun huwelijk vestigden zij zich in Den Haag. Uit dit huwelijk werd zoon Beint geboren, die later ook schilder werd.

JAN SLUIJTERSPLANTSOEN (vervallen)

Het plantsoen aan het zuid-oost einde van de "Europalaan".

Aangelegd 1962/63. Besluit naamgeving 19 maart 1962 en 23 december 1963.

Bij laatstgenoemd raadsbesluit is dit plantsoen en een gedeelte van de "Europalaan" omgedoopt tot "President Kennedylaan". De naam "Jan Sluytersplantsoen" is hiermee verdwenen. Jan Sluyters (1881 -1957), Nederlands schilder; verbleef in Italië, Spanje en Frankrijk; onder invloed van Cézanne, Gauguin en Van Gogh kwam hij tot een vereenvoudiging van de vorm; zinnelijk en hartstochtelijk koloriet, dat zich vooral in zijn bloemen en naakten openbaart; zijn portretten getuigen van een scherpe psychologische observatie; verder schilderde hij stillevens, figuurstukken, landschappen enz. en illustreerde hij talrijke kinderboeken.

JAN VAN DER HEYDENWEG

Zie bij Oudeschoot.

JAPIXSTRAAT, GIJSBERT

Zie bij "Gijsbert Japixstraat".

J.H. JURRESSTRAAT

Haakse verbinding van de "President Kennedylaan" met de "Sjollemastraat".

Aangelegd in 1962.

Besluit naamgeving van 19 maart 1962.

Johannes Hendrikus Jurres (1875 - 1946), was schilder, tekenaar en graficus; hij koos voor zijn vroege illustraties voor Gil Blas, Lazarillo de Tormes en Don Quichotte A.M. de Neuville en Gustave Doré tot voorbeelden, reisde naar Italië en Zwitserland en werkte in 1901 in Spanje. Sinds 1921 was hij hoogleraar aan de Rijksakademie voor beeldende kunsten in Amsterdam. Zijn leerlingen bewonderden hem om zijn uitzonderlijk grote tekensvaardigheid en zijn fraaie kleurenkeuze. Jurres was een schilder van sterk bewogen taferelen uit de Bijbel - bij voorkeur van het Oude Testament - en uit romantische verhalen.

J.H. KRUISSTRAAT

Van de "Fok" in ongeveer oostelijke richting tot de "Eikenlaan"/"Beukenlaan".

Aangelegd in 1925.

Besluit naamgeving van 15 januari 1946 , 26 november 1996 en van 7 april 1997.

De straat heette voor 1946 "Hoofdstraat" [Raadsbesluit (Aengwirden) van 9 december 1925] en liep tot aan de Hoofdingang van het sportpark, later 'Abe Lenstrastadion' genoemd. De bouw werd aanbesteed en gegund in februari 1927 en werd in 1996 afgebroken om plaats te maken voor woningbouw en bouw van een psychiatrisch ziekenhuis. De verlenging van de straat tot aan ongeveer het Hepkema's bosje kreeg in 1996 dezelfde naam maar dit besluit werd op 7 april 1997 weer gewijzigd, nu eindigt de straat bij "Eikenlaan"/"Beukenlaan". De overige straten in dit gebied kregen een naam van een boomsoort. Jan Harm Kruis, veehouder, werd te Luinjeberd geboren op 26 maart 1904. In de tweede wereld-oorlog was hij lid van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten (N.B.S.). Op 14 april 1945, de dag voor de bevrijding, sneuvelde hij nog bij de Hooibrug onder Haskerdijken. Zie ook bij "Sieger van der Laanstraat".

JISKELÂNPAED

Het fietspad, lopende in ongeveer zuidelijke richting vanaf "Het Meer" naar de "Heidelaan" in Oranjewoud; momenteel ter hoogte van de sportvelden afgesloten en verbonden met het nieuwe fietspad "Tusken de Fjilden " nabij het tunneltje onder de A-32. Besluit naamgeving van 28 juni 1985. Ter plaatse waar het fietspad begint bij "het Meer" was vroeger een vuilnisbelt gelegen.

JISTER

De straat in het uitbreidingsplan De Greiden, van de "Oude Veenscheiding" aan de oostzijde van het winkelcentrum bij "Blauwgras" overgaand in "Rolklaver".

Besluit naamgeving van 4 februari 1974.

De naam is ontleend aan het Friese woord voor melkplaats (melkbocht) de plaats waar de koeien in de weide worden gemolken.

JISTERPLEIN

Het parkeerterrein aan de westzijde van het winkelcentrum in het uitbreidingsplan de Greiden. Besluit naamgeving van 11 juni 1990. Sluit aan bij de naam "Jister" van de straat aan de oostkant van het winkelcentrum(zie ook daar).

JOHAN WILLEM FRISOLAAN

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld' noordelijk en zuidelijk van de "Oranje Nassaulaan" tussen de "Mauritslaan" en de "Frederik Hendriklaan", bij het zuidelijk einde een verbinding vormend met "Burggraaf" en "Landgraaf".

Johan Willem Friso (1687-1711), prins van Oranje, stadhouder van Friesland, Groningen en Drente; door Willem III tot universeel erfgenaam en opvolger aangewezen, doch Holland, Zeeland en Utrecht benoemden geen Stadhouder; verdrong bij Moerdijk.

Besluit naamgeving van 7 september 2001.

JOL

De doodlopende straat, lopende vanaf de "Aak" in noord-oostelijke vervolgens in zuid-oostelijke en daarna weer in Noord-oostelijke richting met aansluitend parkeerterrein. Besluit naamgeving van 13 maart 1972.

Een jol is een klein open roei- en zeilvaartuig met een spitse steven voor en een platte achter.

JONGWEG, KARST DE

Zie bij "Karst de Jongweg".

JONKER

De weg in het uitbreidingsplan 'Skoatterwâld', gerekend vanaf de "Oranje Nassaulaan" in noordelijke richting de 5^e verbindingsweg tussen de "Mauritslaan" en de "Willem Frederiklaan". Een jonker was de oudste zoon van een edelman, of in het algemeen een jong edelman. Besluit naamgeving van 7 maart 2001.

JONKMANPLEIN

Door de uitbreiding van het Abe Lenstrastadion en de bouw van Sportstad is wijziging nodig. wordt :

Het parkeerterrein oostelijk van het stadion, tussen "Dalhuysenstraat" en "Stadionweg". Besluit naamgeving van 9 december 2003.

was :

Het parkeerterrein voor het "Abe Lenstra Stadion". Besluit naamgeving van 27 mei 1994. Als hommage aan de glorie van de VV Heerenveen in de beginjaren '40 is alsnog gekozen voor de namen van bekende personen van die tijd, mede omdat ook het stadion het "Abe Lenstra Stadion" is genoemd. In dit geval de aanvoerder van het roemruchte elftal. Hendrik (Henny) Jonkman (1919 -1982), begon zijn voetbalcarrière bij VAC. Toen deze club in 1936 in de voetbalclub Heerenveen opging werd hij als 17-jarige meteen opgenomen in de hoofdmacht. Samen met de broers Abe en Jan Lenstra was hij de enige, die de promotie in 1937 meemaakte. Hij werd in het seizoen 1940/41 aanvoerder en bleef dit tot aan zijn afscheid in 1952.

JORIS IN 'T VELD-STATE

Het wooncentrum van de Humanistische Stichting Huisvesting Ouderen aan de "P.J.Troelstralaan" tussen de "Van Kleffenslaan" en de "A. Kuyperstraat".

Besluit naamgeving van 4 april 1989.

Mr. Joris in 't Veld is geboren op 5 juli 1895 te Dubbeldam en overleden op 15 februari 1981 te Den Haag. Hij behoorde direct na de oorlogsjaren (1940-1945) tot de oprichters van zowel Humanitas als het Humanistisch Verbond; hij was voorzitter van Humanitas en maakte deel uit van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond en is als zodanig voor het humanistische- en buitenkerkelijke volksdeel van grote betekenis geweest; hij was van 1948 tot 1952 minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting; van 1937 - 1948 en van 1952 - 1970 lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en vervolgens van de Raad van State.

JOUSTERTUNNEL

Fietstunnel van de "Jousterweg" (bij spoorbaan) onder "Haskeruitgang" naar het westelijk deel van de "Jousterweg".
Besluit naamgeving van 13 juli 1988.

JOUSTERWEG

Van de spoorbaan in het verlengde van de "Dubbele Regel", richting Joure, tot de grens met de gemeente Scharsterland. Deze weg is geen doorgaande weg meer voor auto's, wordt namelijk door de "Haskeruitgang" onderbroken. Het fietsverkeer kan dankzij de "Joustertunnel" hier nog wel langs. Besluit naamgeving van 31 juli 1935.
De weg komt, zonder benaming, reeds voor op de kaart van Schotanus/Halma van 1718 maar zal zeker veel ouder zijn (als onderdeel van de oude weg Joure - Gorredijk).

J.P. ENGELMANSTRAAT

Van de "Burgemeester Falkenaweg" in noord-oostelijke richting tot de "Europalaan".
Aangelegd in 1949/50. Besluit naamgeving van 26 januari 1950 en 18 augustus 1958.
Jan Pelletier Engelman was burgemeester van de voormalige gemeente Schoterland van 22 januari 1891 tot 19 juli 1901 (toen hij lid van Gedeputeerde Staten van Friesland werd). Zijn voorganger was Jhr. de Blocq van Scheltinga, zijn opvolger was de heer L. Feits Gzn. Hij werd geboren te Weidum op 17 december 1843 en overleed te Heerenveen op 29 mei 1907. Hij heeft gewoond in huize 'Honk' aan de "Burgemeester Falkenaweg". Hij was president van de Algemene Nederlandse Politie Bond, welke bond een gedenkteken op zijn graf heeft geplaatst. De begraafplaats tussen de "Minckelersstraat" en het "Gashoudersplein" is inmiddels geruimd, maar enkele grafzerken, waaronder die van Engelman zijn als herinnering bewaart gebleven.

JULIANAPLEIN (vervallen)

Het plein met plantsoen, waar de "Thialfweg", de "Zonnebloemstraat" en de "Van Maasdijkstraat" op uitkomen. Aangelegd in 1949. Besluit naamgeving van 6 september 1948 en 28 oktober 1976. De naamgeving vond plaats in de buitengewone vergadering van de raad op 6 september 1948, gehouden in verband met de troonafstand van Koningin Wilhelmina en de troonbestijging van Koningin Juliana. Bij laatst genoemd besluit zijn voor de naam "Julianaplein" de namen van de toe leidende straten in de plaats gesteld, te weten "Thialfweg", "Van Maasdijkstraat", "Zonnebloemstraat" en "Leliestraat", terwijl toen aan het verbindingspad tussen "Van Maasdijkstraat" en "Leliestraat" de naam "Dahliapad" is gegeven. De overweging welke ten grondslag heeft gelegen aan het laten vervallen van de naam "Julianaplein" is dat deze benaming als enigszins "gekunsteld" werd ervaren en derhalve de huisnummering als verwarrend, althans onoverzichtelijk.

JULIANAWEG, KONINGIN

Zie bij "Koningin Julianaweg".

JUPITER

Op het bedrijventerrein "de Kavels" van de "Mercurius" in ongeveer oostelijke richting, gedeeltelijk evenwijdig aan- en uitkomend op de "Venus". Besluit naamgeving van 27 mei 1998. Gekozen werd voor namen van planeten.

JURRESSTRAAT, J.H.

Zie bij "J.H. Jurrestraat".

JUTTE

De ontsluitingsweg van het in de zuid-oostelijke hoek van het bestemmingsplan 'Nijehaska', (tegen de spoorbaan Leeuwarden - Zwolle) liggend woongebied, tussen "Beugel" en Veenscheiding. Besluit naamgeving van 22 november 1978.
Naam is ontleend aan de veenderij. Een jutte is een soort houten schop, waarmee de veenbrij uit de bak werd geschept en op het land werd uitgegooid.